БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

№ 85 (576)

29 АПРЕЛЬ ЯКШАНБА 1956 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Коммунистик партия ва Совет ҳукумати теварагига тағин ҳам зич бўлиб жипслашайлик, бутун кучимизни ва ижодий ғайратимизни КПСС XX с'ездининг тарихий қарорларини амалга оширишга, коммунистик жамият қуришнинг улуғ ишига сафарбар қилайлик!

(КПСС Марказий Комитетининг 1956 йил 1 Май муносабати блан чиқарган Чақириқларидан).

Социалистик мусобақанинг қудратли кучи

Яна бир кундан сўнг 1 Май. Бу баҳор байрами, меҳнат, ғайрат, ёшлик, гўзаллик байрами. 1 Май — меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлиги куни, барча мамлакатлардаги ишчиларнинг қардошлик куни. Шу улуғ байрамни энг яхши меҳнат совғалари блан кутиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақаси бепоён Ватанимизнинг ҳамма томонларида, халқ хўжалигининг барча тармоқларида изчиллик блан авж олдирилди ва у самарали натижалар берди. Социалистик мусобақанинг завод, фабрика цехларида, кўмир ҳавзалари шахталарида, нефть конларида, темир йўл транспортининг эшелонларида, мастерскойларида, колхоз, совхозларнинг дала шийпонларида, МТС экипажларининг агрегатларида ҳилпиллаб турган ғолиб байроғи меҳнаткашларнинг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшди.

КПСС Марказий Комитетининг янги зафарларга отлантирувчи илҳомбахш 1 Май Чақириқларидан бениҳоя руҳланган совет кишиларининг сиёсий активлиги ошган, меҳнат ғайрати, ижодий ташаббуси булоқдек қайнаб турган бир пайтда СССР Министрлар Советининг халқ хўжалигини перспектив планлаштириш Давлат комиссияси ва СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг СССР тараққиётининг 1951—1955 йилларга мўлжалланган бешинчи бешйиллик планининг бажарилиш якунлари тўғрисидаги ахбороти э'лон қилинди.

Бешинчи бешйиллик планнинг бажарилиши натижасида Совет Иттифоқи халқ хўжалиги тараққиётининг урушдан аввалги даражасидан ғоят ўзиб кетди. 1955 йилда саноат маҳсулоти 1940 йилдагига нисбатан 3,2 баравар кўпроқ ишлаб чиқарилди; шу блан бирга ишлабчиқариш воситалари ишлаб чиқариш 3,9 баравар кўпайди. Бешинчи бешйилликнинг охирига келиб, халқ исте'мол буюмлари ишлаб чиқаришни урушдан аввалгигига нисбатан 2 баравардан зиёд кўпайтиришни та'минлади.

Бешинчи бешйилликда қишлоқ хўжалик соҳасида ҳам катта ғалабаларга эришилди. Бешйил мобайнида қишлоқ хўжалик экинларининг экин майдони 39,5 миллион гектар кўпайди, шу жумладан, дон экинлари экиладиган майдон 23,5 миллион гектар ошди. Қўриқ ва бўз ерлар ўзлаштирилаётган районларда 30 миллион гектар ер очилди. Доннинг ялпи ҳосили 1955 йилда 1950 йилги даражадан 29 процент ошиб кетди, шу жумладан буғдойнинг ялпи ҳосили 1,5 баравар ва маккажўхорининг ялпи ҳосили 2 баравар кўпайди. Техника экинларининг ялпи ҳосили анча ошди, шу жумладан пахтанинг ялпи ҳосили 9 процент кўпайди.

Коммунистик партиянинг халқнинг моддий фаровонлигини, маданий савиясини ошириш тўғрисида қилаётган ғамхўрлиги туфайли ўтган бешйилликда совет кишиларининг моддий-маданий ҳаётини янада яхшилаш соҳасида янги ғалабаларга эришилди.

Халқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида бешинчи бешйилликда эришилган ғалабалар совет кишиларини, шу жумладан областимиз меҳнаткашларини янги меҳнат зафарларига отлантирди. Майолди умумхалқ социалистик мусобақасида актив иштирок этиб келаётган область саноат корхоналарининг коллективлари, темир йўл транспортининг ходимлари, шахтёрлар, колхозчилар, совхоз ва МТС ишчилари улуғ байрамни меҳнат соҳасида муносиб совғалар блан кутиб олмоқдалар. Майолди социалистик мусобақаси область меҳнаткашларининг ғайрат ва ташаббусларини давлат планларини тўла ва ошириб бажаришга сафарбар этувчи қудратли кучга айланди.

Тошкент шаҳар саноат корхоналари ва темир йўл транспорти коллективлари партия XX с'езди қарорларини амалга ошириш учун курашиб, майолди социалистик мусобақасини қизитиб юбордилар. Натижада олтинчи бешйилликнинг биринчи йили — 1956 йил биринчи квартал ялпи маҳсулот ишлабчиқариш давлат плани 104,8 процент бажарилди. Пландан ташқари ўнларча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. 1956 йилнинг биринчи кварталида ўтган йил шу муддатдагига нисбатан 10,8 процент маҳсулот кўп ишлаб чиқарилди.

Бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи корхоналар ўртасидаги социалистик мусобақада 4-нчи ғишт заводлар бошқармаси олдинда бормоқда. Бу корхона ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш давлат планини 111,9 процент бажарди. Пландан ташқари 400 минг дона ғишт ва 66 минг дона черепица ишлаб чиқарилди. Заводнинг фидокор коллективи биринчи кварталда меҳнат унумдорлигини 17 процент оширди. Шаҳар корхоналаридан 58 таси шаҳар Ҳурмат тахтасига ёзилди. Булар ўртасида «Под'ёмник», Каганович номли вагон-ремонт заводи, «Автотрактородеталь», «Радиодеталь», «Ташпродмаш», «Қизил тонг», 2-нчи пойафзал ва қоғоз фабрикалари бор.

Илғор корхоналар бу ютуқларга партия, касаба союз ташкилотлари ва хўжалик раҳбарларининг ишлабчиқаришда социалистик мусобақани тўғри уюштиролганликлари, мусобақа илғорларининг бой тажрибаларини кенг оммалаштирганликлари туфайли эришдилар.

Коммунистик қурилишнинг синалган методи — социалистик мусобақа кенг меҳнаткашлар оммасининг актив иштирокига, ижодий ташаббусига асосланади.

Мусобақа илғорлари — саноат, транспорт, қишлоқ хўжалик новаторлари ўзларининг ажойиб тажрибалари блан меҳнат унумдорлигини оширишнинг барча йўл-йўриқларини кўрсатиб бермоқдалар. Новаторлар ва ишлаб чиқариш илғорларининг тажрибаларини ўрганиш ва кенг оммалаштириш олға томон ҳаракат қилишимизнинг муҳим шартидандир. Шунинг учун ҳам партия, касаба союз ташкилотлари областимизга номлари машҳур бўлган пўлат эритувчи мастер Ҳафиз Ғаниев, клинкер пиширувчи новатор-мастер Исроил Мўминов, донгдор пармаловчи Рустам Зоҳидов, тезкор токарь Василий Киренко, қуючи Раҳбар Ёқубова, тўқучи Садди Пўлатова ўртоқлар каби илғорлар тажрибасини кенг оммалаштиришлари, ишчилар оммасининг ижодий ташаббусига бошчилик қилишлари лозим.

Кўпгина партия, касаба союз ташкилотлари хўжалик раҳбарлари мусобақа иштирокчиларининг ўз мажбуриятларини тўла ва ошириб бажаришлари учун зарур имкониятлар яратиб беришга етарли э'тибор бермаётирлар.

Ҳозирги энг муҳим вазифа—социалистик мусобақага раҳбарлик қилиш савиясини янада кўтаришдан, бу ишда ҳали ҳам йўл қўйилиб келинаётган расмиятчиликка тамомила барҳам беришдан иборатдир.

Социалистик саноат корхоналарининг ходимлари техникани тараққий этдириш ва меҳнат унумдорлигини бутун чоралар блан ошириш учун курашмоқлари керак.

— Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари! Коммунистик партия ва Совет ҳукумати теварагига тағин ҳам зич бўлиб жипслашайлик, бутун кучимизни ва ижодий ғайратимизни КПСС XX с'ездининг тарихий қарорларини амалга оширишга, коммунистик жамият қуришнинг улуғвор ишига сафарбар қилайлик!

Область саноат корхоналарининг ишчилари, инженер-техник ходимлари, колхозчилар, совхоз ва МТС ишчилари бутун куч ва ғайратни олтинчи бешйиллик планни муддатидан илгари бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасини янада авж олдиришга қаратайлик.

Бирлашган Корольлик Бош Министри сэр Антони Иден

Жаноб Олийларига

Сизнинг мамлакатингиздан жўнаб кетаётиб, дўстона қабул қилинганлигимиз ва бизга нисбатан кўрсатилган меҳмондўстлик учун Бирлашган Корольлик Ҳукуматига ва шахсан Сиз, Бош Министр жанобларига самимий миннатдорчилигимизни яна бир марта изҳор қиламиз. Совет Иттифоқи халқлари чуқур хайрихоҳ бўлган ва дўстона туйғулар ҳис қилган Британия халқига салом йўллаймиз. Биз мамлакатларимиз халқларининг манфаати йўлида, бутун дун'ёда тинчлик манфаати йўлида Совет Иттифоқи блан Бирлашган Корольлик ўртасида ҳамжиҳатлик, ҳамкорлик ва дўстликнинг ривожланишини ва мустаҳкамланишини чин кўнгилдан истаймиз.

Н. БУЛҒАНИН, Н. ХРУШЧЕВ.

«Оржоникидзе» крейсери
бортидан радиограмма
1956 йил 27 апрель.

Биринчи май байрами олдидан

Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари яқинлашаётган май байрамини тантанали нишонламоқдалар. Корхоналарда, муассасаларда ва ўқув юртларида йиғилишлар, кечалар ва байрам концертлари ўтказилмоқда. Ҳамма ерда район тантанали йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Бу йиғилишларда майолди социалистик мусобақасининг натижалари якунланмоқда.

28 апрельда республика пойтахти Куйбишев районидаги меҳнаткашлар коллективлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг неча юзлаб вакиллари Тельман номидаги маданият ва истироҳат паркининг ёзлик театр биносига тўпландилар. Район партия комитетининг секретари В. А. Попов Биринчи май байрами тўғрисида доклад қилди. Йиғилишда «Ташкенткабель» заводининг валцовкачиси В. Е. Шацких, Ворошилов номидаги «Ташсельмаш» заводи темирчилик-пресс цехининг бошлиғи, инженер-технолог П. И. Беспамятний, Ўрта Осиё ирригация илмий текшириш институти ирригация шохобчаларини қайта қуриш бўлимининг мудири А. Н. Ляпин, Молотов номидаги Тошкент давлат медицина институти органик химия кафедрасининг мудири А. Н. Криженков сўзладилар. Йиғилишдан кейин катта байрам концерти берилди.

Республика пойтахтининг Сталин, Октябрь ва Фрунзе районларида ҳам 1 май байрамига бағишланган тантанали йиғилишлар бўлиб ўтди. (ЎзТАГ).

Лондонда Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ҳузурида матбуот конференцияси

ЛОНДОН, 27 апрель. (ТАСС). Бугун эрта блан Сентрал-холл залида ўтказилган матбуот конференциясида СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Совети Президиумининг А'зоси Н. С. Хрушчев сўзладилар.

Н. А. Булганин матбуот конференциясида совет раҳбарларининг қуйидаги баёнотини ўқиб берди:

Биз Буюк Британияга Англия бош министри сэр Антони Иденнинг лутфан қилган таклифи блан келган эдик. Буюк Британияга қилган сафаримиз тугалланмоқда. 10 кун давом этган визитдан кейин бугун биз инглиз халқига ва унинг ҳукуматига нисбатан дўстона туйғулар блан ана шу ажойиб мамлакатдан жўнаб кетмоқдамиз. Инглиз халқи ва унинг ҳукумати биз, Совет Иттифоқининг вакилларини зўр меҳмондўстлик блан қабул қилди.

Биз шу сафаримиз натижасида инглиз халқи урушни хоҳламаётганлигига, тинчликка, совет халқи блан яхши муносабатларни ривожлантиришга интилаётганлигини кўриб ишонч ҳосил қилдик. Биз ана шу таассуротларимиз тўғрисида совет халқига зўр мамнуният блан сўзлаб берамиз ва бу таассуротларимиз совет халқида ҳам Бирлашган Корольлик халқларига нисбатан муҳаббат туйғуларини вужудга келтиражагига ишонамиз.

Буюк Британияга қилган визитимиз Англиянинг раҳбар арбоблари блан ва, биринчи галда, бош министр сэр Антони Иден блан шахсий алоқани тиклашимиз учун имконият туғдирди. Биз ўтган йилнинг июль ойида тўрт давлат ҳукуматлари бошлиқларининг Женева кенгашида сэр Антони Иден блан учрашиб, биргаликда ишлашга муяссар бўлган эдик, бу кенгашнинг аҳамияти яхши ма'лумдир:

Биз Бирлашган Корольликда бўлган вақтимизда мамлакатнинг ба'зи шаҳар ва районларини бориб кўрдик. Биз Оксфордда бўлган вақтимизда Европада энг қадимги деб ҳисобланган университетларнинг биридаги илмий муассасалар блан танишдик, бу муассасанинг олимлари ва студентлари блан учрашдик.

Биз Харуэллда атом энергияси ишлаб чиқариш установкаларини бориб кўрдик. Бизнинг ажойиб олимимиз академик Курчатов Колдер-холлдаги атом станцияси блан танишди. Ана шу станциялар блан танишиб чиқишимиз буерда энергиянинг шу янги турини ўзлаштириш соҳасида катта муваффақиятлар қўлга киритилганлигини кўрсатди. Биз атом установкалари блан танишиб чиққан вақтда кишининг табиат устидан ҳукмронлик қилиш доирасини кўп даража кенгайтирадиган ана шу қудратли энергия тинчлик мақсадларига хизмат қилдириладиган пайт ниҳоят келиши лозим, бу энергиядан кишиларнинг бахт-саодати учун фойдаланилади, деган фикр бизнинг тушунчамизда беихтиёр пайдо бўлди.

Биз саноат марказларингизнинг биридаги — Бирмингамдаги саноат виставкасида ҳам бўлдик. Афсуски, фурсат бўлмаганлигидан ана шу виставка блан танишиб чиқаолмадик. Меҳнатсеварлиги ва маҳорати яхши ма'лум бўлган ажойиб инглиз ишчиларининг меҳнат самаралари шу виставкада кўрсатилган. Бизга Англиянинг граждан ва ҳарбий самолётлар қуриш соҳасидаги муваффақиятларини, ажойиб учувчиларнинг маҳоратини кўрсатдилар. Биз Лондондаги, шунингдек Шотландиянинг пойтахти Эдинбургдаги машҳур тарихий ёдгорликлар ва бинолар блан ҳам танишиш имкониятига эга бўлдик.

Буюк Британия халқи, Буюк Британиянинг Қиролича Елизавета II Хазрат Олийлари, эдинбургли герцог Ҳазрат Олийлари, бош министр сэр Антони Иден, ҳукумат а'золари, парламент а'золари, шаҳарларнинг мэрлари ва биз борган шаҳар ҳамда муассасаларнинг бошқа вакиллари бизни самимий кутиб олганликлари учун чин кўнглимиздан ташаккур изҳор қиламиз. Совет Иттифоқига нисбатан самимий туйғуларини изҳор қилган англияли барча гражданлардан миннатдормиз.

Биз сизнинг мамлакатингизга келган вақтда бу мамлакатга қиладиган визитимиз ва Англия кабинетининг а'золари блан учрашувимиз халқаро муносабатлардаги кескинликни янада юмшатишга, мамлакатларимиз ўртасида кўпроқ ҳамжиҳатлик ўрнатишга ва ўзаро муносабатларимизни тағин ҳам яхшилашга ёрдам беради, деб умид билдирган эдик. Биз ҳозир ана шу умидларимиз рўёбга чиқди, деб айтаоламиз. Совет-Англия музокаралари тўғрисида бугун э'лон қилинган қўшма Баёнот сиёсий жиҳатдан катта аҳамиятга эга бўлган ҳужжатдир. Бу Баёнотни халқаро кескинликни янада юмшатишдан, давлатлар ўртасида ишонч ўрнатишдан манфаатдор бўлган ҳамма кишилар табриклаяжагига шубҳаланмаса ҳам бўлади.

Бизнинг бош министр блан, Англия ҳукуматининг а'золари блан учрашувларимиз, қўшма Баёнотда тўғри айтилганидек, ошкорлик ва реализм руҳида ўтди. Бу эса, Совет-Англия муносабатлари масалалари юзасидан ҳам, актуал аҳамиятга эга бўлган ба'зи халқаро проблемалар юзасидан шу жумладан, Европа ва Осиё проблемалари юзасидан ҳам кенг фикр олишишимизга имкон берди.

Сиз, журналистларда дарҳол шундай савол туғилиши: Музокаралар ҳар жиҳатдан ҳам силлиқ ўтдими ва музокаралар вақтида қандайдир қийинчиликлар ёки ба'зан айтганларидек, кескин моментлар бўлмадими, деган савол туғилиши мумкин, албатта. Музокараларнинг давомида ба'зи қийинчиликлар бўлди. Биз буни сизларга ма'лум қилар эканмиз, бу блан катта сирни очиб қўйган бўлмаймиз. Бизнинг ҳурматли мезбонларимиз ҳам шундай фикрда эканликларига ишонганлигимиз учун шу гапларни айтаётирмиз. Дарҳақиқат, ҳамма ишларимиз силлиқ ўтганида, таажжубланса бўлур эди. Мамлакатлар ўртасидаги муносабатларни йўлга қўйишдан кўра бу муносабатларни бузиш жуда осон иш-ку. Бизнинг ўртамизда жанжалли масалалар бор, ихтилофлар ҳам бор.

Бунга лоақал шунинг учун таажжубланмаслик керакки, Англия Атлантик блокнинг қатнашчиси эканлиги ма'лум. Биз Атлантик блокни яхши кўрмаслигимиз сизларга аёндир. Шундай ҳоллар бўладики, ҳатто, бир оила а'золари ҳам ўзаро аразлашиб қоладилар. Ма'лумки, биз Атлантик блокка а'зо эмасмиз, Англия эса Варшава шартномасининг иштирокчиси эмас. Шу сабабдан, бизнинг муносабатларимизда, бинобарин, бизнинг музокараларимизда ҳам хира моментлар бўлди.

Биз, Совет Иттифоқининг вакиллари ҳам, биз блан олиб борилган музокараларда қатнашган Буюк Британия вакиллари ҳам буни яхши англадик.

Броқ халқлар ўртасида тинчликни сақлаб турмоқ учун давлатларимиз зиммасида бўлган улуғ жавобгарлик, иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни давом этдириш ва янада мустаҳкамлаш Совет Иттифоқи халқларининг ҳам, шунингдек Буюк Британия халқларининг ҳам ғоят манфаатдор эканлиги музокараларимизнинг борилиши учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлганлигини ҳам ҳар иккала томон тўла равишда англаб иш кўрди.

Воқиаларнинг ривожланиб бориши шуни тақозо қиладики, Совет Иттифоқи блан Буюк Британия, лоақал, тинчликни сақлаб туришга тааллуқли асосий проблемалар бўйича ҳарқандай қилиб бўлса ҳам умумий тил топадилар, буни бировлар истасалар ҳам, истамасалар ҳам шундай бўлади. Совет Иттифоқи блан Буюк Британия жаҳондаги йирик давлатлардирлар ва шу фактнинг ўзи халқлар учун оғир оқибатлар келтирадиган янги урушга йўл қўймаслик соҳасида бу иккала давлатнинг зиммасига катта мас'улият юклайди. Европада янги уруш ёнғини чиқиб кетишига йўл қўймаслик учун бу иккала давлатнинг зиммасида алоҳида мас'улият бор, чунки Европада мустаҳкам тинчликни та'минлаш, қўшма Баёнотда айтилганидек, умумий тинчликни сақлаб турмоқ учун ҳал қилучи аҳамиятга эга бўлур эди.

Хўш, музокараларимизнинг асосий натижалари нималардан иборат бўлди? Аввало, шуни айтмоқ керакки, ҳар иккала томон турли соҳаларда — сиёсий, иқтисодий, маданий ва илмий-техника соҳаларида — Англия-Совет муносабатларининг мустаҳкамланиши ҳар иккала давлат халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушади, деб э'тироф қилдилар. Кўриб турибсизки, бу жуда улкан программадир, шунинг учун ҳам бу соҳада қилинадиган ишлар кўпдир. Биз, совет кишилари, бу программани жиддият блан қабул қиламиз ва уни амалга оширишга интиламиз.

Англия ҳукумати ҳам шундай фикрда эканлигига шубҳаланмоқ учун бизда асос йўқ.

Имзоланган қўшма Баёнотда айтилганки, мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларда, шунингдек бошқа давлатлар блан бўладиган муносабатларда ҳам ҳар иккала томон Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг принципларига амал қиладилар. Шу нарсани айниқса уқтириб ўтмоқ керакки, миллий мустақилликни ва суверенитетни, территориал бутунликни ҳурматлаш, бир-бировларининг ички ишларига аралашмаслик ҳамма давлатларнинг ижтимоий системаларидан қат'и назар, уларнинг дўстона ҳамкорлик қилишлари ва тинч-тотув яшашлари учун асос эканлигига Совет Иттифоқи ва Бирлашган Корольлик ҳукуматлари аминдирлар.

Ҳозирги вақтда бу принципларга жаҳондаги кўп давлатлар ўзларининг халқаро муносабатларида амал қилиб келмоқдалар. Бу — Англия-Совет муносабатларини ривожлантирмоқ учун соғлом асосдир. Музокаралар натижасида мамлакатларимиз ҳукуматларининг позициялари бир-бирига яқинлашди, деб ҳисоблаймиз. Биз Англия блан дўстона муносабатларда бўлишга эришар эканмиз, бунинг оқибатида Англиянинг ўзига дўст бўлган давлатлар блан муносабатларининг ёмонлашувини истамаймиз. Америка Қўшма Штатлари блан дўст бўлиб турган Англия бизга ҳам АҚШ блан яхши муносабатлар ўрнатишда ёрдам бераолган бўлур эди.

Бизнинг Франция блан муносабатларимиз дуруст бўлиб қолди. Бизнинг АҚШ блан муносабатларимиз етарли даражада нормал аҳволда эмаски, бунинг учун биз афсусланамиз ва Совет Иттифоқининг Америка Қўшма Штатлари блан муносабатлари яхшиланмоғи учун қўлимиздан келган ҳамма чораларни кўрамиз.

Қуролсизланиш проблемаси ҳозирги замоннинг энг муҳим проблемаси эканлигини ҳечбир кимса инкор қилаолмаса керак. Халқлар давлатларнинг қурол-яроғларини ва қуролли кучларини камайтириш соҳасида, атом ва водород қуролини тақиқлаш соҳасида кокрет тадбирлар кўрилишини кутмоқдалар. Уларнинг зўр бериб қуролланишга хотима берилсин, токи одамлар эркин нафас оладиган бўлсинлар, янги уруш хавфидан халос бўлсинлар ва ўзларини тинч яратувчилик меҳнатига батамом бағишлайдиган бўлсинлар, деб қилаётган талаби тобора қаттиқроқ эшитилмоқда.

Ҳақиқатдан кўз юммаслик керак, деган гап бор. Қуролсизланиш проблемасини ҳал қилиш ишлари ҳозирча ёмон бораётир. Сизларнинг Лондонингизда Ланкастер-Хауз деган яхши сарой бор. Бу сарой кўпни кўрган. Бу саройда буюк давлатларнинг министрлари неча марталаб тўпланишган, улар ба'зибир масалалар устида битимга келишган, аммо, улар ҳечбир натижа чиқармай тарқалишиб кетган вақтлар ҳам бўлган. Лекин ҳозир бу саройда диққатга энг сазовор бўлган мажлислар бўлаётир, дейиш мумкин, чунки бу мажлисларда энг муҳим проблема — қуролсизланиш проблемаси муҳокама қилинмоқда. Қани айтингчи, кенгаш қатнашчилари шу мақсад томон яқинлашиб келмоқдалармй? Асло яқинлашмаётирлар. Ба'зибир кишилар ҳақли равишда бундай савол бермоқдалар: бу кичик комитетга қуролсизланиш кичик комитети деб ном берилганлиги тўғрими? Уни зўр бериб қуролланишни пардалайдиган кичик комитет деб аташ тўғрироқ бўлмасмикин? Биздан, Совет Иттифоқи ҳам кичик комитетнинг қатнашчиси-ку? деб сўрашлари мумкин (ма'лумки, сиз, журналистлар, гапга чечан кишиларсиз) ҳа, қатнашчиси. Биз қуролсизланиш тўғрисида яхши таклифлар киритдик. Бирқанча масалаларда биз, масалан, беш давлат қуролли кучларининг миқдорини белгилаш масаласида ғарб давлатларининг илгари киритган таклифларини қабул этишни таклиф қилдик. Лекин эндиликда биз ғарб давлатларининг бу таклифларини шу давлатларнинг вакиллари олдида ҳимоя қилишга мажбур бўлмоқдамиз. Биз уларнинг таклифларига рози бўлишимиз бланоқ, улар дарҳол шу таклифлардан воз кечдилар. Бунинг сабаби нималигини, эҳтимол сизлар биладиганлирсиз? Аммо биз учун бунинг сабаби қоронғи.

Совет ҳукумати неча марталаб канструктив таклифлар киритди, бу таклифларнинг қабул қилиниши қуролсизланиш масаласини ҳал қилиш йўлида реал қадам қўйиш бўлур эди. Биз атом ва термоядро қуролини ҳеч сўзсиз тақиқлашга тарафдор бўлиб келдик ва тарафдормиз, бу қуролни синашни тақиқлашни талаб қилмоқдамиз.

Музокаралар вақтида ҳар иккала томон, инсониятни ядро уруши хавфидан халос қилиш ғоят муҳим вазифадир, деган битимга келганликлари сабабли ўзимизнинг мамнун бўлганлигимизни изҳор қиламиз. Биз, ядро қуролини узил-кесил тақиқлаш ва атом энергиясини фақат тинчлик эҳтиёжларига сарфлаш ҳукуматларимизнинг умумий мақсади эканлигини э'тироф қилдик ва ҳукуматларимиз бу мақсадга эришмоқ учун ўзларининг куч ва ғайратларини сарфламоқдалар.

Шу блан бирликда ҳар иккала томон давлатларнинг қурол-яроғларини тегишли равишда камайтириш блан бирликда қуролли кучларни анча камайтирмоқ учун, аввало, беш буюк давлатнинг қуролли кучларини ва қурол-яроғларини камайтирмоқ учун дарҳол амалий чоралар кўрилиши ҳақида битимга келиш зарурлигини ҳар иккала томон э'тироф қилди. Бу тадбирлар тегишли контроль остида ўтказилмоғи керак.

Сизларга ма'лумки, Совет ҳукумати қуролсизланиш масаласида 1956 йил 27 мартда янги таклиф киритган эди, ҳозир бу таклиф Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Коммиссиясининг қуролсизланиш Кичик комитетида муҳокама қилинмоқда.

Совет ҳукумати, тажрибадан ма'лум бўлишича, бутун қуролсизланиш проблемасининг ҳаммаси устида битимга келиш мумкин эмаслигини ҳисобга олиб, дастлаб давлатларнинг оддий қурол-яроғларини ва қуролли кучларини камайтириш масаласида битимга келишни таклиф қилди. Кези келганда шуни айтиб ўтмоқ керакки, ба'зи ғарб давлатлари илгари масалани худди шу тахлитда ҳал қилиш керак, деб айтиб келган эдилар. Аммо энди улар нима учундир масалани бу тахлитда ҳал қилиш тўғри келмайди, деб ҳисобламоқдалар. Атом қуролини тақиқлашга уларнинг рози бўлгилари келмаётир, умуман, улар қуролсизланиш проблемаси тўғрисида битимга келишни истамаётирлар, жуда кўп шартлар ва писандаларни ўртага ташламоқдаларки, бунақа шартлар ва писандалар шайтоннинг ҳам миясини чувалтириб юборади. Аммо оддий қурол-яроғлар масаласини ҳал қилиш таклиф қилинганида, энди бу масала тўғри келмайдиган масала, деб ҳисобламоқдалар.

Буюк давлатлар зўр бериб қуролланишни тўхтатиш ишида олға томон қандайдир амалий қадамлар қўймоқ учун ҳарҳолда имконият топурлар, деб умид қиламиз. Ҳарқандай бўлса ҳам Совет Иттифоқи бу вазифани ҳал қилишга ёрдам бермоқ учун бундан буён ҳам мумкин бўлган ҳамма чораларни кўради.

Совет ҳукумати ғарб давлатларининг райига юриб ва зарур бўлган битимга келиш мақсадида, Совет ҳукумати оддий қурол-яроғларни камайтириш масаласи блан атом ва водород қуролини тақиқлаш масаласини бир йўла муҳокама қилишга, броқ, оддий қурол-яроғлар масаласида битимга келмоқ учун атом қуроли масаласида битимга келишни шарт қилиб қўймасликка ўзининг тайёр эканлигини айтмоқда.

Биз ва Англия ҳукуматининг вакиллари Яқин ва Ўрта Шарқдаги аҳвол масаласи тўғрисида фикрлашиб олдик. Совет ҳукуматининг фикрича, Бағдод пакти сингари ҳарбий груҳлар тузилганлиги Яқин ва Ўрта Шарқ районидаги халқаро конфликтларга ва жанжалларга асосий манба' бўлмоқда, араб давлатлари блан Исроил ўртасидаги, шунингдек бошқа давлатлар ўртасидаги муносабатларнинг ёмонлашувига сабаб бўлмоқда деб, бу райондаги вазиятни кескинлиштараётган асосий сабаб тўғрисидаги ўз нуқтаи назаримизни суҳбатдошларимизга баён қилиб бердик. Англия томони бу масалада бизнинг фикрларимизга қўшилмади. Биз ҳам бу масалада Англия вакилларининг фикрини тўғри деб топалмадик.

Кўриб турибсизки, бу масалада бизлар турли позицияларда турибмиз.

Шу блан бирликда фойдали фикр олишув натижасида ҳар иккала томон Яқин ва Ўрта Шарқда тинчликни ва хавфсизликни сақлаб туришга ёрдам бермоқ учун мумкин бўлган ҳамма чораларни кўрамиз, деган қат'ий ниятлари борлигини изҳор қилдилар, бунинг учун Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Фаластин районида тинчликни мустаҳкамлаш йўлида сарфлаётган куч ва ғайратини зарур даражада қўллаб-қувватлаш кераклигини айтдилар. Биз яна шу фикрга ҳам келдикки, шу мақсад блан яқин келгусида манфаатдор халқларнинг миллий орзуларига, уларнинг мустақиллигини та'минлаш зарурлигига мувофиқ равишда ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг принципларига тўла мувофиқ равишда самарали тадбирлар кўрклиши лозим. Жумладан, ҳар иккала томон Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг араб давлатлари блан Исроил ўртасидаги низо'ли масалаларни ҳар иккала томонга мақбул бўладиган асосда тинч йўл блан бартараф қилишни та'минлаш мақсадида қиладиган ташаббусини қўллаб-қувватлайдилар.

Совет Иттифоқи яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларида халқларнинг миллий мустақиллигини, суверенитетини ҳурматлаш, ички ишларга аралашмаслик асосида улар ўртасида тинчлик ва тинч ҳамкорлик ўрнатиш манфаатларидан бошқа ҳечқандай манфаатни кўзламайди. Биз бу принципларни қаттиқ туриб ҳимоя қилиб келдик ва бундан буён ҳам қаттиқ туриб ҳимоя қиламиз. Бу ҳақда инглиз коллегаларимизга очиқ ва рўй-рост айтдик.

Яқин ва Ўрта Шарқ масалаларида бамаслаҳат бир фикрга келинганлиги ҳар иккала малакат учун Яқин ва Ўрта Шарқ райони сингари муҳим районда тинчлик йўлида биргалашиб ишлаш намунасини кўрсатиш соҳасида анчагина имкониятлар очиб беради.

СССР блан Буюк Британия ўртасида савдо алоқаларини ривожлантириш масалаласига музокараларда катта аҳамият берилди. Ма'лум сабабларга кўра, ҳар иккала томон бу соҳада янги имкониятларни қидириб топишга ҳаракат қилдилар. Биз Англиянинг товарларини кўпроқ харид қилишни ва Англияга ўз товарларимизни кўпроқ сотишни истар эдик, деб Англияга келишимиз блан ошкора айтдик. Биз яна шуни ҳам айтдикки, биз Англия товарлари бўлмаса, кун кўришимиз мумкин бўлмаганлиги учун эмас, балки ба'зи товарларни ўзимизда ишлаб чиқаришга қараганда, уларни Англиядан харид қилиш биз учун манфаатлироқ бўлур эди, деган мулоҳаза блан шундай истак билдираётирмиз. Ба'зи товарларни ўзида ишлаб чиқаришга ёки унчалик қулай бўлмаган шартлар блан бошқа мамлакатлардан харид қилишга қараганда, шу товарларни Совет Иттифоқидан харид қилиб олиш Англия учун манфаатлироқ бўлур эди.

Сизларга Баёнотдан ма'лумки, музокаралар натижасида Англиядан Совет Иттифоқи харид қилиб оладиган ва СССРдан Англия харид қилиб оладиган товарларнинг каттагина ҳажми келишиб олинди. Биз айтдикки, савдо-сотиқда чеклашлар ва камситиш бўлмаганида, Совет Иттифоқи яқин беш йил мобайнида, 1956 йилдан 1960 йилгача Буюк Британиядан тахминан 9 — 11 миллиард сўмлик, я'ни 800 миллион— бир миллиард фунт стерлинглик товар харид қилган бўлур эди, шу жумладан, жам'и 4 — 5 миллиард сўмлик миқдорида ҳархил ускуналарни ва кемаларни қуриб бериш тўғрисида заказлар берган бўлур эди ва жам'и 5—6 миллиард сўмлик жуда кўп хил саноат ва хомаш'ё товарларини харид қилган бўлур эди.

Англия блан мамлакатимиз ўртасидаги савдо-сотиқ тўғрисида гап борганида, шуни айтмоқчимизки, Совет Иттифоқи халқаро савдо-сотиқда ҳарқандай камситувчи чеклашларга қарши бўлиб келди ва қаршидир. Ма'лумки бу чеклашлар совуқ муносабатлар урушининг маҳсулидир. Броқ, замонлар ўзгариб боради ва ҳозир ҳам ўзгариб қолди, шу сабабли бундай чеклашларни ахлат яшчигига ташлаб юбориш ва халқаро савдо алоқалари учун эшикни кенг очиб қўйиш вақти келди. Бу эса Ғарб ва Шарқ деб айтиш одат бўлиб қолган мамлакатларга катта иқтисодий имкониятлар очиб берган бўлур эди.

Биз бу масалада Англиянинг қалтис аҳволда турганлигини тушунамиз, албатта. Броқ, инглизлар амалётчи ва ишчан кишилардирлар, улар савдо-сотиқдаги мавжуд камситиш сиёсатини анча оқилона савдо сиёсати блан алмаштирмоқ учун ҳам ахир бир кун мувофиқ формаларни топишлари турган гап.

Биз буни фақат табриклаймиз, холос.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Лондонда Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ҳузурида матбуот конференцияси

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Мамлакатлар ўртасидаги савдо муносабатлари фақат иқтисодий аҳамиятгагина эга бўлиб қолмайди. Савдо-сотиқ давлатлар ўртасида ишонч ўрнатмоқ учун йўл очиб беради, уларни бир-бирига яқинлаштиради, одамлар савдо сотиқ орқали бир-бирлари блан кенг алоқа боғлайдилар. Соғлом асосдаги савдо-сотиқ сиёсий масалаларни ҳам бартараф қилишга ёрдам беради. Савдо-сотиқни ривожлантирмасдан туриб, мамлакатлар ўртасидаги нормал муносабатлар йўлида ғов бўлиб турган ҳархил чеклашлар ва камситишларни тугатмасдан туриб, қуролсизланиш тўғрисида жиддий гапириб бўлмайди.

Энди биз ҳар иккала мамлакат учун жуда муҳим бўлган бошқа бир масала устида, я'ни маданият, фан ва техника соҳаларидаги алоқаларни ва боғланишларни янада ривожлантириш масаласи устида битимга келганлигимиз тўғрисида гапириб ўтишимиз керак. Бундай алоқаларни кенгайтириш бир-биримизни яхшироқ тушунишимизга, ҳар иккала мамлакат халқларини ма'навий бойликлар блан ўзаро бойитишга, фан ва техника соҳасидаги муваффақиятларни айирбошлашга ёрдам берадики, бу тўғрида гапириб ўтиришнинг хожати йўқ. Бу масала устидаги музокараларимиз самарали бўлди, шунинг учун ҳам бу музокараларнинг натижалари қўшма Баёнотнинг таркибий қисми бўлган тегишли ҳужжатда ўз ифодасини топди.

Шу ҳужжатни ўқиб, ўзларингиз ҳам ҳукм юритишингиз мумкинки, унда белгиланган тадбирларнинг амалга оширилиши бир мамлакат гражданларининг адабиёт, сураткашлик, ҳайкалтарошлик, театр, музика, кино, радиоэшитдириш ва телевидение соҳаларидаги, шунингдек фан, техника, маориф ва соғликни сақлаш соҳаларидаги муваффақиятлари блан иккинчи мамлакат гражданларини таништириш ишини яқин вақт ичида анча юксак поғонага кўтаради. Совет гражданларининг Бирлашган Корольликка ва Бирлашган Корольлик гражданларининг Совет Иттифоқига якка-якка ва группа-группа бўлиб саёҳат қилишларини кўпайтириш кўзда тутилади.

Совет ҳукумати иккала мамлакатимиз ўртасидаги маданий ва илмий-техника алоқалари, спорт алоқалари ва бошқа соҳалардаги алоқалар кенг асосда ривожланиши мумкин ва ривожланиши лозим, деб ҳисоблайди.

Музокараларимизнинг асосий натижалари шулардан иборат бўлди. Хўш, бу натижалар нимани кўрсатади? Биринчи навбатда, шуни кўрсатадики, яхши ният бўлган тақдирда ва иккала томоннинг манфаатларини ҳисобга олган ҳолда жиддий англашилмовчиликларни ма'лум даражада бартараф қилиш ва Англия-Совет муносабатларига ҳам, шунингдек бошқа халқаро проблемаларга ҳам доир бўлган энг муҳим масалаларда ижобий натижаларга эришиш мумкин.

Музокараларимиз вақтида Н. С. Хрушчев ва мен Совет ҳукумати номидан бош министр жанобларининг Совет Иттифоқига визит қилиб боришини таклиф қилдик. Бош министр жаноблари бу таклифни қабул қилди. Унинг зиммасида бошқа мажбуриятлар бўлганлиги сабабли, унинг қачон бориши белгилангани йўқ. Биз шунга аминмизки, сэр Антони Иденнинг бизнинг мамлакатимизга бориши Англия-Совет муносабатларини янада яхшиламоқ учун катта аҳамиятга эга бўлади, шунингдек халқаро муносабатлардаги кескинликни юмшатишга ҳам ёрдам беради.

Правардида бу матбуот конференциясидан фойдаланиб, биз Бирлашган Корольлик халқларига бахт ва равнақ тилаб, бутун дун'ёда тинчлик учун курашда муваффақиятлар тилаб, энг яхши истакларимизни топширишни истаймиз.

Матбуот конференциясида Н. А. Булганинга ва Н. С. Хрушчевга саволлар берилди.

Савол (Англиянинг «Санди пикториэл» газетаси): Совет раҳбарлари инглиз халқининг кутиб олишидан мамнун бўлдиларми?

Н. А. Булганин: Ҳа, мамнун бўлдик.

Н. С. Хрушчев: Жуда мамнун бўлдик.

Савол (Англиянинг «Дейли миррор» газетаси): Хрушчев жаноблари 23 апрельда Бирмингамда нутқ сўзлаб, халқаро савдо-сотиқни кишанлаб ётган занжирлар парчаланиб ташланиши лозим ва парчаланиб ташланади, деб айтди. Бу гапни, Англия блан АҚШ ўртасидаги муносабатларга СССР раҳна солмоқчи эмас, деган гап блан қандай қилиб келиштириш мумкин?

Н. С. Хрушчев: Биз ҳозир ҳам, АҚШ блан Англия ўртасига раҳна солишни исташ уёқда турсин, балки бу мамлакатлар ва халқларнинг бир-бирларига яқинлашмоқлари учун бундай раҳналарни йўқотишни истаймиз, деб айтамиз, Биз инглиз халқи блан, Англия давлати блан яқинлашишни, Америка Қўшма Штатлари блан яқинлашишни, тотув яшаш ва тинчлик позицияларида турган ҳарбир давлат блан яқинлашишни истаймиз. Савдо-сотиқ масаласига келганда, Қўшма Штатлар блан Англия ўртасига ҳақиқатан ҳам раҳна солинган, лекин биз томондан эмас, балки Қўшма Штатларнинг ўзи томонидан раҳна солинган. Бизнинг фикримизча, Англия халқаро савдо-сотиқнинг кенг йўлига чиқиб олмоқ учун буерда гапириб ўтилган кишанларнинг парчаланиб ташланишидан манфаатдордир. Бу нарса Англия учун манфаатли бўлур эди.

Савол (Польша матбуоти агентлиги): Тамом бўлган музокаралар натижасида тинч-тотув яшаш учун қандай перспективалар очилди?

Н. А. Булганин: Бизнинг фикримизча, жуда яхши перспективалар очилди. Биз бу перспективалар бундан буён яхшиланаберади, деб ўйлаймиз.

Савол: Америкага боришни истармидингиз?

Н. С. Хрушчев: Қўшма Штатлар — жуда ажойиб мамлакатдир. Бу мамлакатда бирор иши бўлган кишининг боришни истамайдигани бормикин. Бизнинг кишиларимиз ўзларида Америкага бориш истаги борлигини жуда кўп изҳор қилмоқдалар. Лекин, афсуски, ба'зан шундай ҳоллар ҳам содир бўладики, бизнинг кишиларимиз Қўшма Штатларни бориб кўриш тўғрисида, ҳатто, таклифнома олганларида ҳам Америка ма'мурларидан мамлакатга кириш учун ижозат олаолмайдилар. Яқинда Америкага бориш тўғрисида таклифнома олган бизнинг ошпазларимизни Америка ма'мурлари Америкага киритишга юраклари дов бермади, улар, ошпазлар котлетлар ўрнига тағин бошқа бирор нарса ясаб қўймасинлар, деб чўчиган бўлслар керак. **(Залда жонланиш).** Бундай муносабатлар мавжудлигига афсусланамиз ва ҳар иккала мамлакат манфаатлари йўлида бу муносабатлар яхшиликка томон ўзгаради, деб умид қиламиз.

Савол: Техника соҳасидаги совет муваффақиятлари тўғрисида информация э'лон қилинади, деб кутиш мумкинми?

Н. А. Булганин: Бу савол жуда умумий тарзда берилди. Фан соҳасидаги информацияга келганда, биз бундай информацияни айирбошлашга тўла равишда тарафдормиз.

Савол (Шотландиядаги «Глазго бюллетень» газетаси): Буюк Британиядаги иш ва турмуш шароити тўғрисида қандай фикрдасиз? Буердаги турмуш шароити ёмон, деган хабарлар ба'зан совет матбуотида босилар эди.

Н. С. Хрушчев: Ма'лумки, Англия ўз хўжалигини ва маданиятини ривожлантиришда юксак даражага эришган, лекин биз инглизларнинг оддий кишилари блан бевосита учрашиш ва улар блан суҳбатлашиш имконятига эга бўлмадик. Биз уларни асосан шаҳарларингиз кўчаларидан ўтиб бораётганимизда автомобиль ичидан туриб кўрдик, холос. Шу сабабли, бу саволга муфассал жавоб қайтараолмаймиз.

Савол (Яқин ва Ўрта Шарқ бўйича Лондон агентлиги): Журналистларга Совет Иттифоқига бориш учун бемалол рухсатнома бериладими?

Н. С. Хрушчев: Биз рухсатнома бермай, ҳеч кимни ноумид қилаётганимиз йўқ. Биз ҳатто, Совет Иттифоқи тўғрисида бема'ни гапларни кўп ёзаётган, асосан эса нотўғри хабарлар ёзаётган кишиларга ҳам рухсатномалар бераётирмиз. Биз ўзимизга ёқмаган кишиларга ҳам рухсатномалар берамиз.

Савол (Англиянинг «Дейли экспресс» газетаси): Ғарб давлатлари ўз территорияларининг ҳарбир пунктига бориб, атом ёки водород бомба ишлаб чиқарилаётирми ёки йўқми эканлигини текшириб кўрмоқ учун Совет Иттифоқининг инспекторлар группасига рухсат берадиган бўлса, Совет Иттифоқи ҳам ўз территориясини шундай текширмоқ учун рухсат берадими?

Н. С. Хрушчев: Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қуролсизланиш Комиссиясининг Кичик комитетида бунақа саволларга жавоб қайтарабериб, ўртоқ Громиконинг сочи оқариб кетди. Унинг мана шу Кичик комитет мажлисларида сўзлаган нутқларини ўқиб чиқақолинг. Шу нутқларда ҳамма гап айтилган. **(Залда жонланиш, унинг сочи ҳали оқарган эмас, деган овозлар).** Уерда гаплашаберіб, бир фикрга келингунча, унинг сочи оқариб кетиши мумкин деб айтаяпман-да.

Савол: Совет Иттифоқи жуда кучли давлат, лекин унинг қуввати унчалик кўп бўлмаган қўлда тўпланган. Бу эса, бошқа мамлакатлар учун хатарлидир. Бу хатарни йўқотмоқ учун сиз нималарни таклиф қиласиз?

Н. С. Хрушчев: Кейинги вақтларда бизда аҳолининг умумий рўйхати олингани йўқ, лекин биз Совет Иттифоқининг аҳолиси тахминан 200 миллион киши деб ҳисоблаймиз. Демак, Совет Иттифоқининг қуввати 400 миллион қўлда тўпланган. Бу сон кўпаяберади.

Н. А. Булганин: Кам деганда йилига 3 миллион киши, я'ни 6 миллион қўл кўпаяберади. **(залда жонланиш).**

Савол (Кемсли газета-журнал бирлашмаси): Сизлар туристлар учун сўмни арзонроқ қилиб берасизларми?

Н. С. Хрушчев: Сўмимизнинг қиймати қанча бўлиши лозим бўлса, ҳозир ҳам шу қийматга эгадир.

Савол (Американинг Миллий радиоэшитдириш компанияси): Баёнотда, зўр бериб қуролланишни камайтиришга интиламиз, деган гап бор. Совет Иттифоқи Ўрта Шарқ мамлакатларига қурол-яроғларни етказиб беришни камайтирадими ҳамда ўзига дўст давлатларни буни камайтиришга кўндирадими?

Н. С. Хрушчев: Бу жуда қизиқ савол бўлса ҳам, лекин бунга жавоб беришдан биз бўйин товламаймиз. Биз, аслда, ҳеч кимга қурол-яроғ етказиб бераётганимиз йўқ ва бошқа мамлакатларнинг ҳам шундай қилишларини истар эдик. Броқ, қурол-яроғ етказиб бермоқдалар. Шу сабабли, агар биз сизларга, қурол-яроғ сотиш тўғрисидаги ҳарқандай илтимосга рад жавобини берамиз, деб айтадиган бўлсак, биз шундай жавоб берган бўлур эдикки, бу жавоб бошқа мамлакатлар қурол-яроғ сотаётгани учун ҳам нотўғри бўлиб чиққан бўлур эди. Шу сабабли бизнинг позициямиз қуйидагича ифодаланиши мумкин. Башарати мана шу масалаларнинг ҳаммаси устида барча мамлакатлар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти орқали ёки бошқа бирон йўл блан бамаслаҳат бир фикрга келишлари мумкин бўлса, биз бундай битимни қўллаб-қувватлаган бўлур эдик ва табриклаган бўлур эдик. Бундай битим ер юзида ҳозир безовталик элементлари кўрилаётган жойларда тинч ва осойишта яшамоқ учун шарт-шароит вужудга келтиришга имкон берган бўлур эди. Биз бундай яхши ишда қатнашишдан бош тортмаган бўлур эдик, чунки бу иш инсониятта фойда етказади.

Савол (Франциянинг «Франс-суар» газетаси): Сизлар тез фурсатда Францияга келишни хоҳлармидингиз?

Н. С. Хрушчев: Биз катта давлатнинг вакилларимиз, бизнинг зиммамизга жуда катта мас'улият юкланган. Шу сабабли, биз туристлар сингари ўз вақтимизга ўзимиз хўжайин эмасмиз. Биз сафар қилмоқ учун вақт танлашда, табиий, чеклангнмиз. Лекин агар, шарт-шароит етилса ва зарурат туғилса, биз ҳарқандай мамлакатга боришга тайёрмиз.

Савол: Сиз бу сафарингиз вақтида натижаларга эришдик ва Англияда бўлишимиз фойдали бўлди, деб ҳисоблайсизми?

Н. С. Хрушчев: Биз кўп натижага эришдик ва бизнинг бу сафаримиз жуда фойдали бўлди, деб ҳисоблаймиз. Биз эришган натижанинг энг каттаси шу бўлдики, бизларнинг — Совет Иттифоқи блан Англиянинг ўртасида ишонч ўрнатилди. Биз Англия раҳбарлари блан учрашган вақтларимизда, бир-биримизни яхши таниб олдик. Англия халқи ҳам, унинг ҳукумати ҳам урушни истамайдилар, биз бунга амин бўлдик. Бу эса жуда муҳимдир. Бу блан биз халқаро вазиятни яхшироқ тушуниш ва ўз сиёсатимизни шунга мувофиқлаштириб ўтказиш имкониятига эга бўлдик.

Сўнгра, **Н. А. Булганин,** матбуот конференцияси учун ажратилган вақт, афсуски, энди тугаб қолди ва вокзалга жўнаш пайти келди деди. Сиз жаноблар блан хайрлашишга ва сизларга муваффақиятлар тилашга ижозат берингиз, деди Н. А. Булганин

Н. С. Хрушчев бунга илова қилиб, бундай деди: Халқлар ўртасида дўстона муносабатларни мустаҳкамлашга, бутун дун'ёда тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам берадиган тўғри, об'ектив информациялар бериб туришингизда сизларга муваффақиятлар тилашга ижозат берингиз.

Н. А. Булганин Н. С. Хрушчевнинг Англияда бўлиши

Сентрал-холлда матбуот конференцияси

ЛОНДОН, 27 апрель. **(ТАСС махсус мухбири).** СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Совети Президиумининг А'зоси Н. С. Хрушчев Лондоннинг митинг ва йиғилишлар ўтказиладиган машҳур Сентрал-Холл залида бугун эрта блан матбуот конференциясида матбуот вакиллари олдида нутқ сўзладилар. Сентрал-Холл зали Вестминстр аббатлиги яқинидадир.

Залга инглиз ва четэл матбуоти, радио ва кинохроника мухбирларидан 400 га яқин киши тўпланди. Матбуот конференцияси Англия телевидениеси орқали кўрсатиб эшитдириб турилди.

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев президиум столи ёнида пайдо бўлганларида ҳамма уларни қарсаклар блан кутиб олди. Матбуот конференциясида СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари А. А. Громико, СССРнинг Буюк Британиядаги элчиси Я. А. Малик, ташқи савдо министрининг ўринбосари П. Н. Кумикин, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг а'зоси Л. Ф. Ильичев, академик И. В. Курчатов ва академик А. Н. Туполев ҳамда совет раҳбарларининг шу сафаридаги ҳамроҳлари ҳам ҳозир бўлдилар.

Матбуот конференцияси соат 9 дан 30 минут ўтганда бошланди. Н. А. Булганин матбуот конференциясида совет раҳбарларининг баёнотини ўқиб берди. Шуерда ҳозир бўлган кишилар бу баёнотни зўр э'тибор блан тингладилар.

Шундан кейин Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев журналистларнинг саволларига жавоб қайтардилар.

Матбуот конференцияси бир ярим соат давом этди. Шундан кейин Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев Лондондаги Виктория вокзалига қараб йўл олдилар. Буерда уларни Портсмутта борадиган махсус поезд кутиб турар эди.

Совет раҳбарлари Сентрал-Холлдан чиққан вақтларида лондонлилардан жуда кўп киши уларни табриклади. Виктория вокзали олдида Англия пойтахтида яшовчи кишиларнинг кўплари ҳам совет меҳмонларини табрикладилар.

ЛОНДОНДА КУЗАТИБ ҚОЛИШ

Виктория вокзали перронида Н. А. Булганин блан Н. С. Хрушчевни Буюк Британия бош министри сэр Антони Иден кузатиб қолди. Уларни ташқи ишлар министри Селвин Ллойд, денгиз министри (адмиралтейrichствонинг биринчи лорди) лорд Килкеннин, ташқи ишлар бўйича давлат министри лорд Рединг, Буюк Британиянинг СССРдаги элчиси У. Хэйтер, Лондондаги дипломатия корпусининг оқсоқоли Норвегия элчиси Пребенсен ҳам кузатиб қолдилар. Кузатиб қолиш вақтида совет томонидан совет раҳбарларининг шу сафаридаги ҳамроҳлари ҳозир бўлдилар.

Н. А. Булганин микрофон олдида қисқа баёнот берди.

Н. А. Булганин баёноти

Бош министр жаноблари, жаноблар!

Бош министр жаноблари, Сизнинг меҳмондўст мамлакатингизда бўлган вақтимизда бизга кўрсатилган ғамхўрлик ва э'тибор учун Сиз бош министр жанобларига ва Сизнинг коллегаларингизга самимий ташаккур изҳор қиламиз. Биз блан ҳамкорлик қилганлигингиз учун Сизга ташаккур билдирамиз. Бу ҳамкорлик яхши натижалар берди. Бизларни хурсандчилик блан кутиб олган англияли барча дўстларимизга миннатдорчилигимизни изҳор қиламиз.

Музокараларимиз натижасида давлатларимиз ўртасидаги муносабатларни янада яхшилаш учун янги шароит вужудга келмоқда. Сиёсий соҳада ҳам, иқтисодий соҳада ҳам ҳамкорликни ривожлантириш учун, маданий ва илмий алоқаларни ривожлантириш учун янада кенг имкониятлар очилади. Ҳал этилмаган халқаро проблемаларни ҳал қилиш учун жуда зарур бўлган ишонч руҳи музокараларимизнинг энг муҳим хусусияти бўлди.

Бизнинг музокараларимиз шуни кўрсатдики, тинч-тотув яшаш принципи базасида Совет Иттифоқи блан Ғарб мамлакатлари ўртасида бамаслаҳат иш кўришга эришиш мумкин, ижтимоий системалари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаши мумкин, шу блан бирга бундай тинч-тотув яшаш халқлар учун зарур ва фойдалидир.

Иқтисодий соҳада актив ҳамкорлик қилиш ва чеклашларга ҳамда камситишларга йўл қўймай кенг савдо-сотиқ қилиш тинч-тотув яшаш учун яхши асос бўлиши мумкин.

Мамлакатингиздан кетатуриб Бирлашган Корольликдаги халқларнинг муваффақият қозонишларини ва гуллаб яшнашларини истаймиз. Биз уларнинг тинчлик ва халқлар ўртасида ҳамкорлик ўрнатиш йўлидаги олижаноб интилишларида ҳам муваффақият қозонишларини тилаймиз.

Яшасин Совет Иттифоқи блан Буюк Британия ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик!

Хайр!

Буюк Британия бош министри А. Иден ҳам микрофон олдида баёнот берди.

А. Иден баёноти

Ғоят қийин, фикримча, ғоят машаққатли бўлган программани бажариш вақтида сабот ва зўр ғайрат блан иш кўрганлигингиз учун Сизга ташаккур изҳор қилишни истайман. Бизнинг ўртамизда олиб борилган музокаралар узоқ давом этди. Бу музокаралар ҳар иккала халқларимиз ўртасидаги муносабатлар учун ва бутун дун'ёда тинчлик иши учун фойдали бўлганлигига андаккина ҳам шубҳа қилмайман. Бизнинг юртимизга келганлигингиз учун Сизга ташаккур айтаман ва ўз юртингизга кўнгилли саёҳат қилиб боришингизни истайман.

Совет раҳбарлари бош министр Иден блан самимий хайрлашиб, махсус поездаги вагонга чиқдилар. Поезд соат 11 дан 10 минут ўтганида Виктория вокзалидан Портсмутга қараб йўл олди.

ПОРТСМУТДАН ЖЎНАБ КЕТИШ

ПОРТСМУТ, 27 апрель. **(ТАСС махсус мухбири).** Н. А. Булганин, Н. С. Хрушчев ва уларнинг ҳамроҳлари тушган махсус поезд соат 13 дан 10 минут ўтганида Портсмут портидаги темир йўл станциясига келиб тўхтайди . Портсмут лорд-мэри Ж. Дей ва шаҳар муниципал ма'мурларининг бошқа вакиллари совет раҳбарларини кутиб оладилар. Меҳмонлар автомашиналарга тушиб Саут Рейлуэй Жеттига — «Орджоникидзе» крейсери тўхтаб турган жойга борадилар.

Пристаньда совет меҳмонларини ҳарбий-денгиз базасининг супер-интенданти адмирал Солтер Портсмут ҳарбий-денгиз базаси қўмондони номидан табриклади: Денгизчиларнинг фахрий қоровули саф тортди. СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин фахрий қоровул сафини айланиб ўтади. Оркестр ҳарбий марш чалади.

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев Буюк Британия ташқи ишлар министри Селвин Ллойд блан бирга «Орджоникидзе» крейсерига чиқадилар. «Смирно!» командаси берилади. Совет раҳбарлари совет корабльлари группасининг қўмондони контр-адмирал Котовнинг рапортини қабул қиладилар. Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев Селвин Ллойд блан биргаликда палубада совет денгизчилари сафларини айланиб ўтадилар.

Жўнаш пайти яқинлашади. Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ўзларини кузатиб қолувчилар блан — Буюк Британия ташқи ишлар министри Селвин Ллойд блан, Буюк Британиянинг СССРдаги элчиси У. Хэйтер блан, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари А. А. Громико блан, СССРнинг Буюк Британиядаги элчиси Я. А. Малик блан, СССРнинг Буюк Британиядаги ҳарбий атташеси генерал-майор А. С. Рогов блан, ҳарбий-денгиз атташеси 1-нчи ранг капитан Н. П. Елисеенко блан, СССР элчихонасининг маслаҳатчилари А. А. Рощчин ва П. М. Чернишев блан ва Буюк Британиядаги совет муассасаларининг бошқа вакиллари блан хайрлашадилар. Соат 14 дан 15 минут ўтганида «Орджоникидзе» крейсери пристаньдан жўнайди. Портсмут порти сигнал вишкасининг флагштокида сигнал байроқлари кўтарилади. «Хайр, оқ йўл!» Орджоникидзе крейсери эскадрон минонослари «Совершенний» ва «Смотрящчий» блан бирга Портсмут бухтасидан чиқиб совет қирғоқларига қараб йўл олади.

Ше'р устида қунт блан ишлаш керак

(Ҳаваскор шоирларнинг ше'рларига обзор)

КПСС XX с'езди СССР халқ хўжалигини ҳартомонлама кескин юксалтиришнинг конкрет амалий тадбирларини белгилаб берди. Халқ хўжалигини юксалтиришнинг улуғвор вазифаларини амалга оширишда идеология ишларини тубдан юксак босқичга кўтариш, ана шу вазифаларни бажаришга оммани сафарбар этишда идеологиянинг муҳим роль ўйнаши қайд қилиб ўтилди. С'езд идеология соҳасининг муҳим участкаси бўлган сан'ат ва адабиётнинг турмушдан, совет воқи'лигидан орқада қолиб келаётганлигини та'кидлаб ўтди ҳамда сан'ат, адабиёт вакиллари олдига коммунистик жамият қуриш учун фидокорона кураш олиб бораётган совет кишисининг тўлақонли образини яратиш, совет воқи'лигини марксча-ленинча позицияда туриб, социалистик реализм методлари принциплари асосида акс эттиришдек улуғвор вазифани қўйди.

Совет воқи'лиги реал имкониятдан реал ҳақиқатга айланишда ранг-баранг шаклларда намоён бўлмоқда. Совет халқи коммунистик жамият қуриш учун фидокорона меҳнат қилиб, юксак ватанпарварлик намуналарини кўрсатмоқда. Совет воқи'лиги, кишиларимизнинг улуғ мақсад йўлида олиб бораётган кураши етук қалам эгаларинигина эмас, балки турли касбдаги, турли ёшдаги минглаб кишиларни илҳомлантирмоқда, уларда халқ, ватан мадҳини куйлаш иштиёқини туғдирмоқда. Бунга областимизнинг турли жойларидан редакциямизга келаётган хатлар далил бўлаолади.

Редакциямизга келган хатларда совет халқининг ғолибона кураши, қўлга киритаётган ютуқлари, жонажон Ватанимизнинг бепоёнлиги, куч-қудрати, халқаро вазиятда Совет Иттифоқининг тутган ўрни ва тинчликни мустаҳкамлаш учун партия ҳамда ҳукуматимиз томонидан амалга оширилаётган тадбирлар, турмушимизнинг янада фаровон бўлаётганлиги мадҳ этилади. Кўпгина хатларда партия ва ҳукуматимизга миннатдорчилик изҳор қилинади.

Тошкентли ҳаваскор **М. Абдурасулев** «Эк!» сарлавҳали ше'рини пахтачиликни улуғлашга бағишлаган. Ҳаваскор ўз ше'рида чигитни агротехника муддатларида экиб, уни яхши парвариш қилганда мўл пахта ҳосили етиштириш мумкинлиги ғоясини илгари суради. Ҳаваскор бу блан чекланиб қолмасдан пахтанинг халқ хўжалигидаги аҳамиятини ҳам бадиий формада очиб беришга ҳаракат қилгани яққол сезилиб туради. Ҳаваскор **Т. Азизов** (Тошкент) «Баҳор таронаси» ше'рида баҳорнинг ўзига хос хислат ва фазилатларини лирик тарзда акс эттиришга ҳаракат қилган.

Броқ редакциямизга келаётган ше'рлар ичида поэтик талабларга жавоб беролмайдиган ше'рлар ҳам йўқ эмас. Бунга тошкентли **Т. Маҳмудхўжаев, Б. Нуриддинов,** Боёвутли **Т. Сарибоев, Т. Сафаров,** верхне-волинскли **Қ. Қурбонбоев,** оққўрғонли **А. Сарибоев,** чинозли **У. Сулаймонов, М. Очилов** ва Совет Армияси сафида хизмат қилаётган **Н. Иброҳимовлар**нинг ше'рларини далил қилиб кўрсатиш мумкин. Ҳаваскор **Б. Нуриддинов** ўзининг «Бизнинг техникум» ше'ри учун асос қилиб олган темани бадиий асарга хос поэтик маҳорат блан очиб бераолмаган. Автор бадиий ижоддек сермеҳнат ишга нисбатан енгил-елпи қараган. Ғоя бадиий ифодасини топмаган. «Техникумга келган ҳарбир кишининг мақсади ўқишдир» деган фикр ше'рнинг бошидан охиригача деярли ҳар икки сатрнинг бирида такрорланади. Ҳаваскорнинг темани чуқур ўрганмаслиги, ўз устида қунт блан ишламаслиги, адабиёт назариясини пухта эгалламаганлиги натижасида ана шундай камчиликка йўл қўйилган. Ше'рда бирорта бадиий ибора ёки оригинал фикр йўқ. Бундай ше'рни таҳрир қилиш блан тузатиб бўлмайди, албатта. Чунки бу ше'рни таҳрир қилишга сарфланган вақт орасида бошқа оригинал ше'р яратиш мумкин. Бундай ҳолда ҳаваскорнинг ўзига хос овози, стили йўқолади, унинг ўрнига эса бошқа кишининг овози пайдо бўлади. Шунинг учун ҳам ҳаваскор ҳаётни чуқур ўрганиши, танланган темани атрофлича очиб беришга ёрдам берувчи детальлар, бадиий иборалар топиши, ше'р мазмунини бойитадиган сўзлардан фойдаланиши керак, акс ҳолда ше'р ўз хусусиятини йўқотади, оддий сўзлар йиғиндисига, қуруқ риторикага айланиб қолади:

Ҳаркимнинг тилаги ўқишдир бунда
Ҳаркимнинг тилаги битириш бунда
Битирган ўртоқлар севинч блан олар
Шул техникум берган «Диплом»ин

Бир-бирига қовушмаган жумлалардан иборат бу тўртликни ўқиган киши ҳеч қандай эстетик завқ ололмайди. Бу камчилик Б. Нуриддиновнинг «Комсомол», «Ўзбекистон» сарлавҳали ше'рида ҳам мавжуд.

Чинозли ҳаваскор **У. Сулаймонов** «Халқ сўзи» сарлавҳали ше'рини халқнинг куч-қудрати, иродаси, ғайрати ва интилишини акс эттиришга бағишлаган. Броқ бу ше'рдан кузатган мақсадни мазмунан чуқур, бадиий пухта ишланган мисра'ларда ифода этаолмаган. Кўп ўринларда ҳаваскор сўзларни пала-партиш ишлатиб, мазмунни мавҳумлаштириб юборган. Бу ше'рни ўқиган киши авторнинг мақсадини аниқ тушуниб олаолмайди. Масалан:

Ҳар ишда бўламиз илғор ва зарбдор
Биз бошладикми албатта тугатамиз (?)
Коммунизм ишига қалбимиз бўлар
албат (?)

Шонли партия сен бизнинг виждонимиз

Бу тўртликда ҳаваскор нима демоқчи? Нома'лум. Бадиий асарда мавҳумликка, ноаниқликка йўл қўйиб бўлмайди. Иккинчидан эса, бадиий асарда мақсад аниқ, ғоя ўткир бўлса-ю, броқ асарнинг бадиий савияси паст бўлса, бундай асар ўқувчини зериктиради, унинг ҳавсаласини совутади. Шунинг учун ҳам шакл ва мундарижани бир-биридан ажратиш бадиий асарга мутлақо хилофир. Дарҳақиқат, ўқувчи ўқиётган асаридан бадиий завқ, тарбиявий озиқ ололмаса, оригинал янги фикр тополмаса бундай асарни ўқишнинг ҳожати йўқ.

Ранг-баранг шаклларда намоён бўлаётган совет воқи'лигини тўғри, ҳаққоний акс эттириш учун воқи'ликнинг ичига дадил кириб бориш, уни чуқур ўрганиш керак. Броқ бу кифоя қилмайди. Турмуш воқи'лигини, воқи'ликдан олинган таассуротларни бадиий умумлаштирмалар орқали поэтик маҳорат, жўшқинлик блан акс эттириш керак. Ана шундагина бадиий асар ўқувчида қаноат ҳосил қилади, уни илҳомлантиради, унда эстетик завқ уйғотади. Баландпарвоз сўзларни кетма-кет тизиб қўйиш блан ше'р яратиб бўлмайди. Боёвутли ҳаваскор **Т. Сафаровнинг** «Ўзбекистоним» сарлавҳали ше'ри бунинг далили бўлаолади:

Коммунизм сари чорлар сени партиям,
Бунга тайёр ҳамма халқинг, ўғил-қизларинг,
Шулар блан яшнамоқда гулшан ҳаётинг,
Ғалабалар сенга тайёр Ўзбекистоним.

Биринчидан, бу тўртликда ҳеч қандай оригиналлик йўқ, иккинчидан эса у бадиий жиҳатдан жуда паст савияда. Ҳаваскор сўзларни ўринли ишлатаолмаслиги, мазмунга э'тибор бермаслиги, сўзларни кетма-кет келтириш блан мисра ҳосил қилишга уринганлиги сабабли ўқувчини чалғитадиган, тасаввурини чалкаштирадиган нотўғри фикрлар ҳам келиб чиққан. Ма'лумки ғалаба ўз-ўзидан келмайди. Ҳаваскор ғалабани тайёр иморат, кўчиб келиб ўтирса бўлади, деб тасаввур қилса керак. Ҳолбуки иморатнинг тайёр бўлиши учун қанча меҳнат сарф қилинади. Совет кишилари ғалабани фидокорона меҳнат ва кураш натижасида қўлга киритмоқдалар.

Тошкентли **Ф. Жазмубла, М. Фарҳод, Ҳ. Абдураҳмонов, М. Сафаров,** оҳангаронли **А. Ғафуров,** верхне-волинскли **О. Эргашев,** ховосли **М. Мирзақулов,** бўкали **А. Ашуров,** сирдар'ёли **А. Муҳамедов,** пискентли **А. Халилов** сингари ҳаваскорларнинг ше'рларида юқоридагича камчиликлар блан бирга поэзия қонун-қоидаларига амал қилмаслик, фикрий тарқоқлик, умумийлик каби нуқсонлар ҳам мавжуддир.

Белинский поэзия сан'атнинг юқори туридир деб айтган эди. Поэзия ўзига хос хусусиятлари блан бадиий адабиётнинг бошқа жанрлардан тубдан фарқ қилади. Ҳаваскорлар даставвал поэзиянинг ўзига хос хусусиятларини яхши билиб олишлари, ҳаётни, воқи'ликни чуқур ўрганишлари, поэтик маҳоратни ошириш устида қунт блан ишлашлари лозим. Ана шундагина замонамиз ва халқимизнинг юксак диди ҳамда талабига мос асарлар яратишлари мумкин.

Мактаб тажриба участкасида

Уртачирчиқ районидаги Охунбобоев номли 4-нчи мактабда мичуринчилар тўгарагининг иши намунали йўлга қўйилган.

Мактабда ўқув-тажриба участкаси учун 0,43 гектар ер ажратилган. Ўқувчилар 0,20 гектар ерга дарахт кўчатлари ўтқазиб катта боғ ташкил қилганлар. Бу йил мактаб ўқувчиларининг ташаббуси блан янги теплица қуриб битказилди ва ишга туширилди. Ҳозир теплицада бизон сорт помидор, судья сорт карам, марғилон бодрингги ва редиска каби ҳархил сабзавот махсулотлари ўстирилмоқда. Бундан ташқари ёш мичуринчилар лимон ўсимлигини, кактус, тугмача гул, картошка гул каби ранг-баранг гулларни тувакларда яхшилаб парвариш қилиб етиштирмоқдалар. Мактаб парнигида ўстирилиб алоҳида ажратилган участкаларга ўтқазилган карам, помидор кўчатлари ҳозир кўмкўк бўлиб ўсмоқда. Мактабни оталикка олган 1-нчи МТС коллективи ёш мичуринчиларни қишлоқ хўжалик асбоблари блан та'минлаб турипти.

Мактаб биология ўқитувчиси М. Абдуллаев, ўқувчиларнинг қишлоқ хўжалик ишлабчиқариши блан яқиндан танишишларида, мустақил жисмоний меҳнат қилишга ўрганишларида ҳамда уларнинг ўз билимларини бойитишларида яқиндан ёрдам бермоқда.

Т. ЙЎЛДОШЕВ.

Гулистон районида

КОЛХОЗЛАР РАДИОЛАШТИРИЛМОҚДА

Колхоз қишлоқларини радиолаштиришга катта аҳамият берилмоқда. Андреев номли, Фрунзе номли, Молотов номли ва Маленков номли колхозлар ўз радиоузелларига эгадирлар.

Шу кунларда райондаги колхоз а'золарининг деярли ҳаммасининг хонадонида радио овози янграмоқда.

ЯНГИ БИНОЛАР

Район маркази обод бўлиб, кун сайин кўркамлашиб бормоқда. Кўплаб янги-янги бинолар қад кўтармоқда. Яқинда озиқ-овқат магазини қуриб битказилди ва ишга туширилди. Яна бир ошхона биноси битиш олдида турипти.

СОВХОЗДА ГЭС

Бушуев номли 10-нчи совхозда янги ГЭС қурилиши тугалланди ҳамда ишга туширилди. Совхоз ишчиларининг уйлари Ильич нурлари блан ёритилди.

Совхознинг чорвачилик биноларига ҳам электр чироқлари ўрнатилди. Сигир соғиш ишлари ҳам электр ёрдами блан бажариладиган бўлди.

КОММУНИЗМ ҚУРУЧИЛАРНИНГ ИЛҲОМБАХШ ИЖОДИЙ МЕҲНАТИ

Областимиз меҳнаткашлари 1 Майни меҳнат совғалари блан кутиб олмоқдалар

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтарайлик

Бекобод шаҳар меҳнаткашлари бирнеча йиллар мобайнида Оҳангарон шахтёрлари блан мусобақалашиб келади. Бу икки шаҳар ўртасидаги мусобақага 1955 йилда Чирчиқ химиклари ҳам қўшилдилар. Республикамиздаги асосий оғир индустрия корхоналари жойлашган бу уч шаҳар меҳнаткашлари ўртасидаги социалистик мусобақа партия XX с'езди томонидан қўйилган ғоят катта вазифаларни амалга оширишда муҳим роль ўйнайди.

Ма'лумки, социалистик мусобақанинг асосий принципи илғорларга етиб олиш, қолоқларга ёрдам бериш ва шу асосда умумий юксалишга эришишдан иборатдир. Бекобод металлурглари, Оҳангарон шахтёрлари ва Чирчиқ химиклари қанчалик кўп маҳсулот ишлаб чиқарсалар, республикамиз, шу жумладан, областимиз халқ хўжалигини янада юксалтиришда шунчалик яхши натижаларга эришамиз.

Шаҳар корхоналари коллективлари 1955 йилнинг ўзида социалистик мажбуриятда олинганига қўшимча равишда 4 миллион сўмлик маҳсулот тайёрладилар. Оҳангарон ва Чирчиқ шаҳар меҳнаткашлари ҳам социалистик мажбуриятларни бажаришда яхши натижаларга эришдилар.

Мусобақа жараёнида мусобақа шартларининг бажарилишини текшириш мақсадида ўзаро бригадалар юборилди. Бу эса олинган мажбуриятларнинг бажарилишига, йўл қўйилган камчиликларни очиб ташлаш ва уларнинг тугатилишига ёрдам берди. Ўтган йили чирчиқлилар шаҳримиз саноат корхоналарида бўлдилар ва мусобақани ташкил этишдаги камчиликларимизни кўрсатиб бердилар. Мусобақадошларимиз аниқлаган камчиликлар шаҳар активида кенг муҳокама қилинди ва уларни тугатиш юзасидан зарур тадбирлар белгиланди.

Бекобод, Оҳангарон ва Чирчиқ шаҳар меҳнаткашлари янги бешйилликда ҳам традицияга айланиб бораётган ўзаро социалистик мусобақани давом этдиришга қарор қилдилар. Шаҳримиз меҳнаткашлари олтинчи бешйилликнинг биринчи йили — 1956 йил планини муддатидан илгари бажариш юзасидан ўз зиммаларига олган мажбуриятларини оҳангаронли ва чирчиқли мусобақадошларига юбордилар, улар ҳам ўз мажбуриятларини бизга юбордилар. Шаҳар корхоналари коллективлари ўртасида олинган мажбуриятни шараф блан бажариш учун бошланган социалистик мусобақа кенг қулоч ёйди.

1956 йил биринчи квартал натижалари Бекобод меҳнаткашлари йиллик давлат планини муддатидан анча илгари бажариш вз қўшимча равишда халқ хўжалиги учун кўп миқдорда маҳсулот ишлаб чиқариш имкониятига эга эканликларини кўрсатди. Квартал топшириғи ялпи маҳсулот бўйича 104 процент, товар маҳсулоти бўйича эса 104,7 процентга етказиб бажарилди. Март ойи плани 108,2 процент бажарилди. Ўтган йилнинг биринчи кварталига нисбатан шаҳар корхоналари 6,5 процент кўп маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Броқ шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, шаҳарлар ўртасидаги мусобақада жиддий камчиликлар бор. Миллионларнинг жонли иши ҳисобланган социалистик мусобақа кўп ҳолларда расмиятчиликка айлантириб юборилмоқда. Область партия комитетининг саноат бўлими шаҳарлар ўртасидаги мусобақага чинакамига раҳбарлик қилмаётир. Шу сабабли шаҳарлар ўртасидаги мусобақа стихияли равишда давом этмоқда.

Чирчиқ ва Бекобод шаҳар партия комитетларининг илтимоси блан Узсовпроф шаҳарлар ўртасидаги мусобақа натижаларини якунлаши ва қайси шаҳар меҳнаткашлари яхши ишлаганлиги, қандай кўрсаткичларга эришганлигини аниқлаши, мусобақа ғолибларини э'лон қилиши керак эди. Броқ Узсовпроф бу муҳим масалага бефарқ қараб келмоқда. 1956 йилнинг тўртинчи ойи якунланай деб қолди. Броқ шунга қарамай, мусобақадош шаҳарлар ҳали 1955 йил натижаларини, я'ни мусобақада ким ғолиб чиққанлигини билмайдилар.

Шу йилнинг бошида Узсовпрофнинг ишлабчиқариш-оммавий бўлими бизга телеграмма юбориб, 1955 йил учун олинган мажбуриятнинг бажарилиши юзасидан керакли ма'лумотларни юборишни илтимос қилди. Биз шаҳарлар ўртасидаги мусобақа якунланар экан, деб қувондик ва керакли ҳужжатларнинг ҳаммасини юбордик. Броқ шу вақтгача мусобақадошларнинг бирортаси ҳам ўтган йилнинг натижаларини олганлари йўқ. Социалистик мусобақага бундай нотўғри муносабатда бўлиш omманинг ижодий ташаббусини ва меҳнат соҳасидаги ғайратини бутун тўлалиги блан кенг равнақ топишига ёрдам бермайди.

КПСС XX с'ездида шу нарса алоҳида та'кидлаб кўрсатилдики, мусобақалашаётган томонлар на моддий ва на ма'навий жавобгарликни ҳис қиладилар. Бизда ҳам худди шундай бўлмоқда. Шаҳар ва область газеталари у ёки бу корхона, ё бўлмаса шаҳар йил бошида давлат планларини муддатидан илгари бажариш юзасидан мажбурият олса, уни кўкларга кўтариб мақтайдилар. Броқ кейинчалик ана шу олинган социалистик мажбуриятнинг қандай бажарилаётганлиги, мусобақадошлар қандай кўрсаткичларни қўлга киритаётганликлари блан қизиқмайдилар. Газеталаримиз социалистик мусобақани юзаки ва системасиз ёритмоқдалар.

Шаҳарлар ўртасидаги мусобақани ташкил этишдаги яна бир камчилик шундаки, биз бир-биримиз блан кам учрашамиз. Ўтган йил мобайнида Бекобод ва Оҳангарон саноат корхоналари ҳам, шаҳар партия комитети ҳам олинган мажбуриятларни текшириш, камчиликларни кўрсатиб бериш, илғор, прогрессив нарсаларни ўрганиб кетиш учун ўзаро текшириш бригадаларини юбормадилар. Кўриниб турибтики, жонли ишни биз кўпинча қоғозбозлик блан алмаштириб юборганмиз.

Бекобод, Оҳангарон ва Чирчиқ шаҳарларининг саноат корхоналарида ҳали шу кунгача фойдаланилмаётган ғоят катта резервлар бор. Бу резервлардан тўла ва унумли фойдаланиш учун илғорлар тажрибасини кенг пропаганда қилиш, ишлабчиқаришга янги техника ва прогрессив технологияни жорий қилиш лозим. Агар биз мусобақадошларимиз блан ишимизга ҳечқандай фойда бермайдиган қуруқ қоғозлар орқалигина эмас, балки амалда, корхоналаримизда тез-тез учрашиб турсак ва ўзимиздаги бутун янгиликларни ўзаро ўртоқлашсак, умумишимизга кўпроқ фойда келтирган бўлар эдик.

Партия XX с'езди томонидан қўйилган вазифаларни муваффақият блан бажариш учун мусобақани ташкил этишдаги расмиятчиликка, қоғозбозликка, бюрократизмга қат'ий хотима бериш зарур. Социалистик мусобақанинг бутун кучини ҳозирги куннинг муҳим масалаларини ҳал этишга қаратмоқ керак. Шундагина социалистик мусобақа ўзининг самарали натижаларини беради.

Б. РОЙТИХ,

Ўзбекистон КП Бекобод шаҳар комитети саноат бўлимининг мудири.

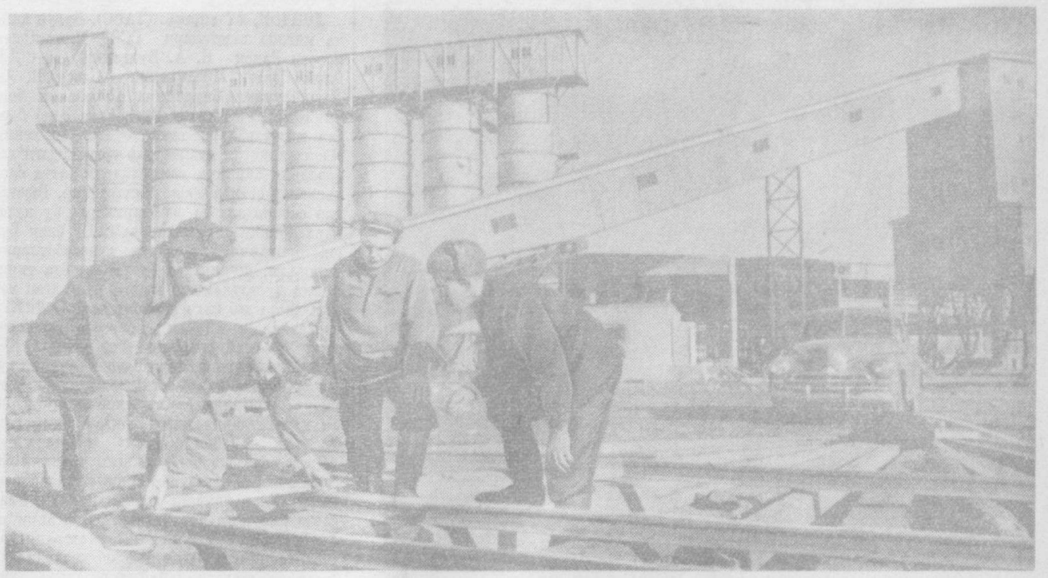

Суратда: Тошкентда қурилган темир бетон конструкциялар ишлабчиқариш заводида янги темир йўл шохобчаси ётқизилмоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

Ҳамкорлик самараси

1954 йил якуни Жданов номли колхоз а'золарини унча хурсанд қилмаган эди. Ўша йили чигит экиш 44 кун давом этган, иш ёмон ташкил этилган эди. Натижада колхоз бори-йўғи 14 центнердан ҳосил олган эди.

Жданов номли колхоз а'золари Свердлов номли колхоз блан мусобақа боғлаганларидан кейин улар мусобақадош Свердлов номли колхознинг ишларини чуқурроқ ўргана бошладилар.

Масалан, илгари Жданов номли колхозда бригадаларга ишчи кучлари одамларнинг турар жойлари тўғри ҳисобга олинмаган ҳолда бирктиб қўйилар, натижада айрим кишилар яқин ердаги бригадаларда ишлаш ўрнига, узоқ ерга жойлашган бригадаларга бориб ишлар, бу ҳол ма'лум даражада интизомни бўшаштириб юборар эди. Свердлов номли колхозда эса бундай нарсаларга хотима берилганлигини Жданов номли колхоз а'золари ўрганиб олдилар ва ўзларида татбиқ эта бошладилар. Илгари бу колхозда интизомсизлар, дангасалар блан фақат колхоз раҳбарларигина шуғулланар эди. Бунинг та'сири кам бўлар эди. Жданов номли колхоз а'золари Свердлов номли колхозда бундай қилинмаслигини, интизомсизлар биринчи навбатда бригада а'золари ўртасида муҳокама қилиниб танқид қилинишини, интизомсизлар, дангасалар блан кўпчилик кураш олиб бораётганини кўриб, бу нарсани ҳам ўзларида жорий этдилар.

Свердлов номли колхозда механизациядан унумли фойдаланиш учун қулай шароит вужудга келтирилган, карталар йириклаштирилган. Жданов номли колхозда эса бундай шароит тўла вужудга келтирилмаган эди.

Мусобақадошлар ўртасидаги ҳамкорлик, яқиндан бўлган муносабатлар кўп нарсаларни ўрганиб олишга, Жданов номли колхозда ҳам ишни Свердлов номли колхоздаги сингари ташкил этишга ёрдам берди. Фақат ишни ташкил этишдагина эмас, агротехника тадбирларини амалга оширишда ҳам Жданов номли колхоз а'золари Свердлов номли колхоз а'золаридан кўп нарсаларни ўргана бошладилар. Жумладан, илгари Жданов номли колхозда ғўза табақалаб суғорилмас, натижада экин кўп вақт сувдан қолиб, ҳосилини ташлаб юборар эди. Бу каби кўп нарсаларни Жданов номли колхоз а'золари ўз мусобақадошларидан ўрганиб олдилар. Булар самарали натижалар бера бошлади. Жумладан, Жданов номли колхозда механизмлардан унумли фойдаланиш учун карталарни йириклаштириш тадбирлари амалга оширилди. Бригадалар тўғри тузилди. Меҳнат интизоми мустаҳкамланабошлади.

Ўтган йили 8 кунда чигит экиб олинди. Свердлов номли колхоздаги сингари гектарларнинг тўлалиги ва ғўза тупларининг нормал бўлиши учун астойдил кураш олиб борилди. Айниқса прогрессив метод блан чигит экишга астойдил киришиб, 535 гектар пахта майдонининг 251 гектарига квадрат-уялаб чигит экилди. 386 гектар ердаги ғўза иккитомонлама ишланди. Ғўза парвариши вақтида бу колхоз а'золари 6 ўнкунликкача область партия комитетининг ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлда тутиб турдилар. Пахта терими вақтида ҳам Свердлов номли колхоздан ба'зан олдинда бордилар.

Дастлабки муваффақиятлар мустаҳкамланиб, Жданов номли колхоз а'золари 1955 йилда катта ютуққа эришдилар. Улар ҳар гектар ердан 14 центнер ўрнига 22 центнердан ҳосил топшириб колхозни қолоқликдан чиқариб олдилар.

Мусобақадош Свердлов номли колхозда эса 1100 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 25,2 центнердан ҳосил олинди.

Бу колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақа яна давом этмоқда. Улар бу йил ҳам чигит экишни барвақт тамомлаб, ғўза парваришини давом этдирмоқдалар. Ҳар иккала колхоз ҳам барча пахта майдонларини икки томонлама ишлашга мослаштирмоқдалар. Ҳозир машиналар блан ягана қилиш қизғин давом этмоқда. Жданов номли колхознинг раиси, партия чақириғи блан келган ўттизмингчи ўртоқ Исроил Зокиров бундай деди:

— Биз ҳали Свердлов номли колхоздан кўп нарсаларни ўрганишимиз керак. Улар колхоз экономикасини мустаҳкамлаш, маҳсулот таннархини камайтириш соҳасида намунали иш қилмоқдалар.

Мусобақадош иккала колхоз ҳам илгарилаб бормоқда. Улар янгидан-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Бу ютуқлар халқ ижодий қобилиятини қайнар булоқдек жўш урдириб юборучи социалистик мусобақанинг, дўстона ҳамкорликнинг ёрқин намойишидир.

Б. ХАЛИЛОВ,

Ўртасарой райони.

Энергетиклар ташаббуси

Фарҳод ГЭС коллективи саноат корхоналари ва аҳолига электр қуввати етказиб бериш сур'атини тобора ошириш учун ички резервларни кўплаб ишга солиш юзасидан социалистик мусобақани кун сайин авж олдирмоқдалар. Бу ишга ташаббускор рационализаторлар катта ҳисса қўшмоқдалар.

Йил бошидан бери БРИЗга 40 дан ортиқ таклиф тушиб, уларнинг ярмидан кўпи ишлабчиқаришга жорий этилди. Бу янгиликлар агрегатларнинг ремонтлараро иш муддатини узайтириш, уларнинг бир ме'ёрда бешикаст ишлашини та'минлаш имкониятини бериш блан бирга йилига давлатнинг кўп миқдорда маблағини тежайди.

Турбогидроагрегат старший машинисти ўртоқ Собир Хамидов кўп ва эффектли рационализаторлик таклифлари бериш учун мусобақанинг ташаббусчиси сифатида бошқаларга намуна бўлмоқда. У шу йилнинг ўзида тўртта қимматли таклиф киритди. Бу таклифларнинг ҳарбири бирнеча минг сўмлик давлат маблағини иқтисод қилиш имкониятини беради.

Шунингдек слесарь Федор Разумий, монтёр А. Епифанов, инженер Н. Сидоров каби кўпгина ўртоқлар ҳам меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган қимматли таклифлар киритдилар.

Б. ТАЙКЕНОВ,

Фарҳод ГЭС касаба союз комитети раисининг ўринбосари.

Мусобақа илғорлари

*И. В. Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати фабрикалари, цехлари, смена ва бригадалари ўртасида ўзаро социалистик мусобақанинг яхши йўлга қўйилганлиги корхона техника-иқтисодий кўрсаткичларини тинмай юксалтираборish имкониятини бермоқда. Бу ерда 4 ойлик давлат плани ортиғи блан бажарилди.

Фабрикалараро майолди мусобақасида биринчи ўринда келаётган ип фабрикасининг коллективи ойлик планни 20 кундаёқ бажариб, шу кунгача қўшимча равишда юз минг ғалтакка яқин ип ва бирнеча минг калава мулине ишлаб чиқарди.

*Сирдар'ё районидаги «Ўзбекистон ССР 10 йиллиги» артелининг коллективи ўзаро социалистик мусобақани қизитиб юбориш натижасида ишлабчиқаришда катта муваффақиятларни қўлга киритиб келмоқда. II квартал плани муддатидан қарийб 1,5 ой олдин бажарилди. Апрель ойининг 20 кунидаёқ планга қўшимча равишда 250 минг сўмлик кийим-кечак тикилди.

*Тошкентдаги 14-нчи нон заводининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари майолди социалистик мусобақасини қизитиб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Корхонанинг цех ва бўлимларида меҳнатни яхши ташкил этиш, мавжуд ускуна ва механизмлар қувватидан унумли фойдаланиш туфайли 4 ойлик план муддатидан илгари бажарилди. Ўтган ойлар мобайнида меҳнат унумдорлиги 7 процент оширилди.

Бригадалараро социалистик мусобақада ўртоқ Зоя Урядова раҳбарлигидаги бригада ишчилари олдинда бормоқдалар. Бу бригада а'золари иш вақтининг ҳарбир минутидан ва ишлабчиқариш майдонининг ҳарбир квадрат метридан рационал фойдаланиш натижасида ойлик топшириқни 127,5 процент қилиб адо этдилар.

Меҳнат унумдорлигини тинмай оширамиз

Шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин меҳнат унумдорлиги янги ижтимоий тузумнинг ғалаба қозониши учун энг муҳим ва энг асосий нарсадир, деб қайта-қайта та'кидлаган эди. Улуғ Лениннинг бу кўрсатмасига амал қилаётган коллективимиз социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, бутун диққат-э'тиборни корхонадаги мавжуд механизмларни модернизация қилиш ва шу асосда уларнинг қувватини ошириш, ишлабчиқариш технологиясини такомиллаштиришга қаратаётир.

Илгари барабанлар ерга қуйилар, ҳарбир қуйилма учун 400 килограмм металл сарфланарди. Барабанлар қўпол қуйилганлиги учун механик ишловни кўп талаб қилар ва унинг 40 проценти бракка чиқариларди. Бу операция ўзгартирилиб, барабанни металл қолипга қуйишга ўтилди. Натижада меҳнат унумдорлиги 12 процент ортди.

Бу соҳада корхона рационализаторларининг ҳиссаси каттадир. Шу йилнинг биринчи кварталида планда белгиланган 17 ўрнига завод БРИЗига 21 та рационализаторлик таклифи тушиб, уларнинг ҳаммаси ишлабчиқаришга татбиқ этилди. Натижада мўлжалдаги 25 минг сўм ўрнига 63 минг 200 сўмлик маблағ тежалди. Рационализатор ўртоқ Бобуровнинг таклифи туфайли корхона йилига 34 минг 200 сўм фойда кўрадиган бўлди. Цех бошлиғи Овчинников, слесарьлардан Привалов, Ломанов сингари ўртоқларнинг рационализаторлик таклифлари меҳнат унумдорлигини ошириш, қўшимча равишда кўплаб маҳсулот ишлаб чиқаришга имкон бермоқда.

Мавжуд механизмларнинг конструкцияси ўзгартирилаётгани, ишлабчиқариш операциялари қисқартирилаётгани туфайли ўтган бешинчи бешйилликда заводимизда меҳнат унумдорлиги 216,6 процентга, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан эса 20,9 процент ортди.

Ишлабчиқаришда бундай муваффақиятга эришишда коллективимиз ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақа катта роль ўйнаётир. Цехлараро социалистик мусобақада ғолиб чиқаётган ўртоқ В. Овчинников бошлиқ темирчилик цехининг коллективи февраль ойидан бери корхона кўчма Қизил байроғини ўз қўлида сақлаб келади.

КПСС XX с'езди қарорларини амалга оширишда фидокорона меҳнат қилаётган коллективимиз социалистик мусобақани янада кучайтириб, олтинчи бешйилликнинг биринчи йили—1956 йилнинг 4 ойлик планини бажарди. Бу — бизнинг байрам совғамиздир.

Т. СОДИҚОВ,

Тошкентдаги «Под'ёмник» заводининг директори.

* *

Разметчик Александр Масальский

Александр Масальский «Средазхиммаш» заводида 14 йилдан бери разметчик бўлиб ишлайди. У ишлаётган бичув-тайёрлаш цехида мураккаб химия аппаратларининг мингларча турдаги детальлари шу ерда бичилади. Бўлажак машина ва аппаратлар шу цехда ишлаётганларнинг қўлида тайёрланабошлайди.

Ҳозирча заводда разметчиклар қўлланадиган махсус приборлар ёки механизмлар яратилгани йўқ. Уларнинг асосий қуроли болға, линейка, чертилка ва кернердир. Четдан туриб разм солсангиз, разметчик худди қўлига кисть олиб, зўр илҳом блан ажойиб полотно яратаётган рассомни эслатади.

Улар ичида Александр Масальский алоҳида кўзга ташланиб туради. Александр бутун диққатини технологлар томонидан ишлаб чиқилган чертёжга қаратган. У, ана шу чертёжларда бўлажак машина ва аппаратларни яққол кўриб турипти. Александр металл парчаларига узел ва детальларнинг схемасини чизмоқда. У ҳарбир ҳаракатни алоҳида эҳтиёткорлик ва ҳуш'ёрлик блан бажараётир. Чунки разметчик томонидан йўл қўйилган энг майда камчилик ҳам келгусида катта хатоликларга олиб келиши мумкин. Ма'лумки, машиналарнинг узель ва детальлари разметчик чизиб берганича тайёрланади. Агар разметчик деталь ёки узельни чертёждагидан бироз бўлса ҳам катта ёки кичик қилиб чизиб қўйса, аппарат йиғилаётганда деталь ўрнига тушмайди ва у брак қилинади.

— Бу касбда жуда эҳтиёткорлик талаб қилинади, — дейди Александр Масальский. — Арзимаган, содда детальларни ҳам фақат хотирага асосланиб чизиш ярамайди. Ҳарбир чизиқ жуда тўғри ва аниқ ҳисобни талаб қилади. Сиз, қимматли бирор материалдан костюм киймоқчи бўлсангиз ва бу материални бичиқчи нотўғри бичиб берса, уни ҳарқандай малакали ва уста тикучи ҳам эпга келтираолмайди. Шунга ўхшаб бу соҳада йўл қўйилган камчиликни тузатиш жуда қийин.

Александр Масальский 14 йилдан бери шу касбда ишлаб, ғоят катта тажриба ортдирган. Лекин, у, бу блан кифояланиб қолаётгани йўқ. Александр тинмай ўз соҳасига доир янгиликлар блан танишиб боради, мамлакатимиздаги илғор разметчикларнинг тажрибаларини ҳартомонлама ўрганади ва улардан ўрни блан фойдаланади. Ҳозир Александр Масальский 3 кишидан иборат бригадага раҳбарлик қилмоқда. Бригада а'золаридан Виктор Тимофеев ва Виктор Карпов ёш ишчилардир. Тимофеев Совет Армияси сафидан демоблизация қилинган, Карпов эса ўрта мактабни тамомлаб, ишлабчиқаришга келган. Александр Масальский бу икки ёшга ўз касбининг нозик хусусиятларини, унинг бугун икир-чикирларигача қунт ва сабот блан ўргатиб келмоқда. Шу блан бирга, бригада бошлиғи ёш ишчиларнинг тинмай ўқиши, билим олиши ҳақида ғамхўрлик қилмоқда. Ҳозир Виктор Тимофеев кечки ишчи-ёшлар мактабида ўқимоқда, Виктор Карпов эса, шаҳардаги кечки машинасозлик техникумининг учинчи курсида ўзининг назарий билимини оширмоқда. Бу бригада цехдаги илғор ва тажрибали, донгдор бригададир. Шу сабабли ҳам энг мураккаб топшириқлар Александр бригадасига берилади.

Яқинда завод коллективи Хитой Халқ Республикасидан 5 корпусли випорная установка тайёрлаш ҳақида заказ олди. Бу шарафли заказнинг бажарилишига корхона коллективининг ҳарбир а'зоси имкони борича, кўпроқ ҳисса қўшишга интилди. Бу ишда ҳам Александр Масальский раҳбарлигидаги разметчиклар ўзларини кўрсатдилар.

330 тонна оғирликдаги бу установканинг барча узель ва детальларини бичиш учун камида 2 ой вақт талаб қилинар эди. Броқ бригада бу муддатни икки баравар қисқартиришга қарор қилди. Бригада аҳдининг устидан чиқди. Натижада агрегат мўлжалдагидан анча илгари тайёрланди.

Ишлабчиқаришда ортдирилган бой тажрибалар Александрга иш давомида жуда катта ёрдам бермоқда. У, технологлар томонидан тайёрланган чертёжларни диққат блан ўрганиб, уларга муҳим тузатишлар киритмоқда. Александрнинг металл бичиш технологиясини ўзгартириш тўғрисидаги уч таклифи корхона коллективига 30 минг сўм иқтисод келтирди. Донгдор разметчикнинг техникани янада тараққий эттириш учун бошланган курашда қўшаётган ғоят катта ҳиссалари тақдирланди. У, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони блан Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи блан мукофотланди.

Бешинчи бешйиллик мобайнида Александр Масальский прогрессив иш методларини кенг қўлланиш туфайли 15 йиллик нормани бажаришга эришди.

— КПСС XX с'езди, — дейди Александр Масальский, — мамлакатимизда коммунистик жамият қурилишининг ғоят катта перспективаларини белгилаб берди. Олтинчи бешйиллик планидаги белгиланган тадбирлар ҳарбир совет кишисини янада унумли ишлашга ундамоқда. Мен бу улуғвор планнинг амалга оширилишида кўпроқ ҳиссамни қўшиш мақсадида ўзимнинг бутун билимим ва тажрибамни сарфлайман ва янги бешйилликда ҳам бирнеча бешйиллик планни бажараман.

Биз, донгдор разметчик Александр Масальскийга бу олижаноб мақсадининг рўёбга чиқаришида янги муваффақиятлар тилаймиз.

Л. ОЛЕЙНИКОВ.

Ғўза машина блан яганаланмоқда

Оққўрғон. Байрам олди социалистик мусобақани кучайтириб юборган Ворошилов номли колхоз а'золари ҳамма майдонларда чигитни ялпи ундириб олишда катта ютуқларга эришмоқдалар. Чигит экилиб бўлиши ҳамоноқ экин парваришига киришган колхозчилар шу кунларда кўпгина майдонларда ғўзани яганага етказиб олдилар.

Колхозда 27 апрель куни квадрат ва тўғри бурчак уялаб ўстириладиган ғўзаларни машина блан яганалаш бошланди ва бир кунда 80 гектар ердаги ғўза қаторлари кўндалангига қирқилди.

Колхозчилар ягананы қисқа муддатда тугаллаб олиш учун курашмоқдалар.

Чўпонларнинг байрамга совғалари

Ховос районидаги Ворошилов номли колхознинг ватанпарвар чорвадорлари қўзилатиш кампаниясини пухта тайёргарлик блан ўтказиб, умумхалқ байрами 1 Майни муносиб совғалар блан кутиб олаётирлар.

— Биз, — дейди колхознинг илғор чўпони ўртоқ Д. Ҳайдаров, — 1 Май шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, 350 бош совлуқдан 407 бош қўзи олишга эришдик. Бу бизнинг 1 Майга муносиб тортиғимиздир.

Ҳозир колхоз чорвадорлари қўзи ва она совлуқларни саломат сақлаш ва уларни семиртириб боқиш мақсадида зоотехника қоидаларига тўла амал қилаётирлар.

Х. КАРИМЖОНОВ,
З. ШОИМҚУЛОВ.

Бу сувнинг лақаби луғатда—«фонтан»,
Аслин суриштирсанг: «Чашмайи
хандон».
Соддароқ айтилса: кулучи чашма...
Ўртоқ сониялар, югурманг, шошманг!
Бунда ўтиришга ҳаққим зўр, улкан.
Бу ер менга қадим ошно бўлган.
Ёдимда бу ердан кечганларимиз,
Йигирманчи йиллар охирларида
Сувфуруш боланинг пақирларидан—
Жомда ҳовуз сувин ичганларимиз.
Бу ерни атарди: «Пиён бозор» деб,
Каталак дўконлар, боққол ва аттор.
Сархуш файтунчилар, чайқовчи айёр,
Хуллас, тирик эди ҳали бунда НЭП...
Наҳот, бу гулистон у майдонмикин?
Пақир сув ўрнига шу фонтанмикин?
Менку бу шаҳарда улғайдим, ўсдим,
Йилларнинг фарқини бунда кўр,
дўстим.
Боқиб кўр: чироғлар товланишида,
Нурлар нуқта-нуқта уланишида
Фонтан яриқирайди кумуш кулгидай,
Юлдузлар ҳам унга хуштор ўлгудай.
Қайси ўхшатишу, қайси киноя —
Бу фонтан ҳуснини қилсин ҳикоя?!
Дегайсан: у олмос гулдаста эмиш,
Зрирмиш чопоғон оқ сонияда,
Гўёки товушла ўзишиб товуш
Чопишиб тургандай симфонияда.
Гўё Венерага бир даста кумуш
Мисра'да саломлар юборилармиш.
Ё шабнам қадар соф бир кучоқ бўса
Ой лабин ўпмоққа сўрар ижозат?!

Фонтаннинг гаштини биласанми сен?
«Келаман» деб эдим, келасанми сен?
Меҳнат ўлкасининг оқшомлари бор,
Оқшомнинг эртаги илҳомлари бор.
Бу хандон шу'лалар, биллур садолар,
Бу олмос гулдаста «фонтан» аталар.
Ҳу, катта бинода ишчилар бардам
Кечалар ухламай ҳарфлар тизар,
Юқори қаватда эҳтимол шу дам
Муҳаррир янги бошмақола ёзар,
Бу ёқда Навоий мармарда қотиб
Боқади театр иморатида,
Гўё беш асрни тарих йўқотиб
Ноҳасдан топгандай уй суратида.
Сувни, суғоришни сувсаган шоир
Имерат шаклида бир тамошабин:
«Менку кўп куйладим сувларга доир,
Бу кун ўғилларим сувга соҳиб чин!»
Бу гапнинг ма'носин тушунасанми?
Сени кўп соғиндим, ишонасанми?
Миллиард томчилар фонтандан шу тоб—
Баҳорнинг кўксига армуғон бўлиб,
(Пойтахтим жўмардлик завқига тўлиб)
Сочилар нақ кумуш пулдай беҳисоб...
Фонтаннинг баҳрини биласанми сен?
Фонтаннинг бағрига келасанми сен?
. . . .
А-ҳа, пайқаб олдим, эгилди сувлар,
Фонтан та'зим қилиб букилди сувлар,
Пиллапояларга бош эгди улар,
Ҳа,
бу сен, зинадан тушувчи дилбар!..

Мақсуд ШАЙХЗОДА

Ғафур Ғулом ижодига бағишланган конференция

Яқинда Республика қўғирчоқ театри биносида Тошкент шаҳар, Киров районидаги Горький номли 5-нчи ўрта мактаб ўқувчиларининг шоир Ғафур Ғулом ижодига бағишланган конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияда 10-нчи синф ўқувчиларидан М. Баҳодирова «Ғафур Ғуломнинг ҳаёти ва ижоди», Д. Турсунова «Ғафур Ғулом бахт куйчиси», С. Қодирова «Ғафур Ғулом ижодида интернационализм», М. Мирзараҳимова «Ғафур Ғулом ижодининг бадиий хусусияти ва тили» деган темаларда доклад қилдилар.

Докладдан сўнг Ғафур Ғулом сўзга чиқиб, ўқувчиларнинг мактабни юқори баҳолар блан тугатишларида муваффақият тилаб, олий ўқув юртларида, ҳунар мактабларида, завод ва фабрикаларда ишлаш ҳамда намуна кўрсатишга чақирди. Кейин «В. И. Ленинга», «Ёш онахонларга» сарлавҳали янги ше'рларини ўқиб берди.

Конференция охирида О. Қодирова М. Мирзабоева. З. Абдуқодирова, Ж. Собировалар Ғафур Ғуломнинг «Ватан ҳақида қўшиқ». «Биз тинчлик истаймиз», «Аввал ўқи». «Улуғ рус халқига» каби ше'рларини декламация қилиб бердилар. Меҳри Мирзаева Хоразм халқ қўшиғи «Қайдин келдинг» ва «Тановар» рақсини ижро этди.

Конференцияда шоирлардан Пўлат Мўмин, Қудрат Ҳикмат ҳам қатнашди. Ота-оналар ва қўшни мактаб ўқувчиларининг иштирокида ўтказилган бу конференция қатнашчиларда яхши таассурот қолдирди.

Т. АЛИЕВА.

Байрамолди савдоси

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг савдо бошқармаси шаҳар озиқ-овқат магазинларида байрамолди савдосини яхшилаш мақсадида бирқанча тадбирларни амалга оширмоқда.

Шу кунларда магазинларда аҳоли учун байрам муносабати блан кўплаб шерсть, крепдешин каби ҳархил қимматбаҳо материаллардан тикилган эрлар ва аёлларнинг тайёр ички ва устки кийимлари, бош кийимлар ҳамда пойафзаллар сотилмоқда. Булардан ташқари саноат молларидан иборат 100 минг дона байрам совғаси ҳозирланиб қўйилди.

Озиқ-овқат магазинларида эса 1 Майгача ҳархил кондитер маҳсулотлари солинган 20 минг дона пакет сотиш учун тайёрланди.

Шаҳар колхоз бозорларидаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари блан савдо қилучи магазинларда аҳоли учун 300 тоннага яқин гўшт, 90 тонна колбаса, 160 тонна гўшт консервалари, 700 тоннага яқин кондитер маҳсулотлари, 170 тонна балиқ ҳамда торт, кекс ва пирожное маҳсулотларидан 20 тонна сотиш планлаштирилди.

Тошкент спорт базаларида

30 апрель куни Тошкент спорт базаларида спортнинг барча турлари бўйича байрам шарафига мусобақалар ўтказилади.

«Локомотив» стадионида «Локомотив» ва «Спартак» биринчи группа командалари ўртасида футбол бўйича шаҳар биринчилиги учун мусобақалар бўлади. «Пищевик» стадионида эса округ Офицерлар уйи ва «Пищевик» жамиятларининг биринчи группа командалари учрашадилар. «Буревестник» стадионида «Буревистник» ва «Динамо» спорт жамиятининг футболчилари мусобақалашадилар. Футбол мусобақалари эрталаб соат 9 да бошланади.

«Динамо» стадионида енгил атлетика бўйича мактаб ўқувчилари спартакиадасининг иккинчи этапи ўтказилади. Бунда Марказий, Куйбишев, Ленин ва Киров районларининг мактаб физкультура коллективлари қатнашадилар. Округ Офицерлар уйида тошкентли мастерликка кандидат М. Муҳиддинов блан спорт мастери В. Соловьев ўртасида шахмат мусобақалари ўтказилади. Бунда М. Муҳиддинов СССР спорт мастери унвонини олиш учун курашади.

«Динамо» спорт залида спартакиада программаси асосида техникум командалари ўртасида спорт гимнастикаси бўйича учрашувлар бўлади. Округ Офицерлар уйининг отиш стендида Тошкент область овчилик жамиятининг спортчилари ўзаро мусобақалашадилар.

«Спартак» стадионида шаҳар мактаблари спартакиадасининг иккинчи этапи бўйича енгил атлетика мусобақалари бўлади. Бунда Сталин, Москва, Октябрь ва Фрунзе районларидаги мактаб ўқувчилари қатнашадилар. Мусобақалар эрталаб соат 10 дан бошланади.

Совет-Англия музокараларининг натижалари тўғрисида четэл матбуотида баён қилинган фикрлар

АНГЛИЯ

ЛОНДОН, 27 апрель. (ТАСС). Бугун ҳамма инглиз газеталари СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Совети Президиуми А'зоси Н. С. Хрушчевнинг Бирлашган Корольлик бош министри сэр Антони Иден блан олиб борган музокаралари тамом бўлгандан кейин э'лон қилинган ҳужжатлар тўғрисидаги хабарларни биринчи саҳифаларда катта сарлавҳалар остида босиб чиқардилар. Газеталар сарлавҳаларда ва шарҳларда бу музокараларнинг натижаларига СССР блан Буюк Британия ўртасидаги муносабатларни яхшилаш, шунингдек бутун дун'ёда тинчликни мустаҳкамлаш ишига қўшилган муҳим ҳисса деб баҳо бермоқдалар. Қуйидаги сарлавҳалар: «Дейли экспресс» газетасининг «Расмий шахслар биз урушта йўл қўймаймиз демоқдалар .Иден тинчлик, қуролсизланиш, савдо-сотиқ масалалари тўғрисида Булганин ва Хрушчев блан тегишли ҳужжатларни имзоламоқда» деган сарлавҳаси, «Дейли мейл» газетасининг «Ярим кечада э'лон қилинган тарихий баёнот махфий музокараларни якунлаб бермоқда. Улар урушни хоҳламайдилар. Улар савдо қилишни истайдилар. Булганин ва Хрушчев 800 миллион фунт стерлинглик товарларнинг рўйхатини олиб келибдилар» деган сарлавҳаси, «Дейли геральд» газетасининг «Булганин ва Хрушчев блан олиб борилган музокараларнинг муфассал та'рифи. Хушхабарлар! Прогресс, лекин ҳечқандай пактлар йўқ» деган сарлавҳаси характерлидир. «Ньюс кроникл» газетаси сарлавҳасида, музокаралар тўғрисидаги баёнотнинг асосий хислатлари «самимийлик ва реализмдан» иборатдир деб уқтириб ўтмоқда.

Газеталар жуда кўп редакцион мақолаларида, бўлиб ўтган музокаралар иккала мамлакат ўртасида ҳамжиҳатликни ва ишончни мустаҳкамлашга ёрдам берди, деб кўрсатиб ўтмоқдалар. Кўпгина шарҳчилар, Совет Иттифоқи халқаро кескинликни янада юмшатишга ва мустаҳкам тинчликни та'минлашга интилмоқда, музокаралар буни яна кўрсатди, деб уқтириб ўтмоқдалар.

«Таймс» газетаси редакцион мақоласида бундай деб ёзади: «Муфассал ва фойдали равишда фикр олишишдан иборат таниш, эски дипломатия формуласи бу гал ўзини тамомила оқлади. Инглизлар ва руслар шу тўғрида келишдиларки, улар эндигина тамом бўлган музокараларда дилларидаги нарсани айтдилар ва бир-бирлари блан ҳечнарсани яширмай дискуссия қилишдилар. Мана буларнинг ҳаммасини кутиш керак эди, бу яхши... Асосий натижа (музокараларнинг асосий натижаси. **—Редакция)** шундайки, буни ахборотда ифода қилиб бериш осон эмас. Бу шундан иборатки, ҳарбир томон бошқа томон арбобларини ва сиёсатини илгаригига қараганда анча яхшироқ тушуниб олиши мумкин».

«Уларнинг визити тамом бўлган ҳозирги вақтда мутлақо равшанки, — деб ёзади «Таймс» газетаси, — бош министр рус раҳбарларини таклиф қилиб оқилона иш қилди». Газетанинг фикрича, «бу визит ҳарқандай нуқтаи назардан қараганда ҳам ўзини тўла оқлади».

«Дейли мейл» газетасининг дипломатик обзорчиси Уолтер фарр, Совет-Англия баёноти «Россия блан яхши муносабатлар ўрнатиш» имкониятини вужудга келтирмоқда, деб ёзади.

Бирқанча шарҳчиларнинг қайд қилиб ўтишича, СССР ва Англия раҳбар арбобларининг учрашуви халқаро их-тилофларни ҳал қилиш учун музокаралар методи афзал эканлигини яна яққол кўрсатди.

«Дейли экспресс» газетасининг сиёсий обзорчиси Дерек Маркс «музокараларнинг энг муҳим томонларидан бири — бош министр блан рус раҳбарлари ўртасида ғоят яхши шахсий алоқалар ўрнатилишидан иборат бўлди» деган фикрни ифода қилмоқда.

Ўнг газеталардан бир қисми ўз шарҳларида ҳали ҳал этилмаган халқаро проблемаларга асосий э'тиборини бериб, пропаганда кампаниясини давом эттирмоқда. Бу пропаганда кампаниясидан мақсад — газетхонларни совет томонининг айби блан бу масалаларда кенгроқ миқ'ёсда келишиш мумкин бўлмади, деб ишонтиришга уринишдан иборатдир. Аммо Англия матбуотининг бошқа органлари бу хил да'воларнинг асоссизлигини э'тироф қилмоқдалар ва совет томони яхши ниятда эканлигини кўрсатди ҳамда нуқтаи назарларни яқинлаштириш учун кўп куч-ғайрат сарфлади, деб уқтириб ўтмоқдалар. Масалан. «Дейли экспресс» газетаси редакцион мақоласида бундай деб ёзади. «Русларни ҳарқанча мақтаса арзийди, улар мумкин бўлган жойда иккала мамлакатнинг нуқтаи назарларини келиштиришга очиқдан-очиқ интилаётган ишчан кишилар эканликларини кўрсатдилар».

Газеталар музокаралар вақтида муҳокама қилинган айрим проблемаларга тўхталиб, бу проблемаларни ҳал этиш учун ҳали кўп иш қилиш керак, лекин музокаралар вақтида иккала томоннинг позициялари муфассал аниқланганлиги бамаслаҳат қабул қилинадиган қарорларни қидириб топишга ёрдам беради деб қайд қилиб ўтмоқдалар.

Газеталар Яқин ва Ўрта Шарқ проблемаларига тўхталиб шундай деб уқтириб ўтмоқдаларки, Совет-Англия музокаралари ҳақидаги баёнотда айтилганидек, Совет Иттифоқи ва Англия бу районда тинчликни ва хавфсизликни сақлаб туришга ёрдам бериш учун қўлларидан келган ҳамма нарсани қилиш ниятидадирлар, шу мақсадда иккала мамлакат Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Фаластин районида тинчликни мустаҳкамлаш ва Хавфсизлик Кенгашининг тегишли қарорларини бажариш йўлидаги куч ва ғайратига зарур мададни бериб турадилар.

ФРАНЦИЯ

ПАРИЖ, 27 апрель. (ТАСС). Париж матбуоти Лондондаги Совет-Англия музокаралари тугаганлиги ҳақида ёзиб, кўп ҳолларда бу музокараларни ҳозирги халқаро шароитда ижобий ҳодиса деб ҳисобламоқда. Ба'зи газеталарни мустасно қилганда, Париж матбуоти музокаралар фойдали натижаларга олиб келди деган фикрни билдирмоқда.

Музокараларда энг муҳим халқаро проблемалар юзасидан прогрессга эришилмади, деб да'во қилаётган «Комба» газетаси Яқин Шарқ масаласида ижобий натижаларга эришилди деб ҳисобламоқда. Газетанинг фикрича, музокаралар натижасида Яқин Шарқ проблемаларини ҳал этишда Совет Иттифоқининг «роли мустаҳкамланмоқда» ва «ҳарбий куч блан аралашиш мақсадида Англия блан Американинг бирон тарзда сепарат равишда ҳаракат қилишига ўрин қолдирилмайди». Газета музокараларнинг Совет-Британия савдоси масаласидаги якунларини айниқса ижобий баҳоламоқда.

«Энформасьон» газетаси ёзади: «Совет раҳбарларининг визити халқаро кескинлик юмшаган вазиятни та'кидлади. Булганин ва Хрушчевнинг сафари жуда фойдали бўлди, бунга қувониш мумкин. Музокаралар ҳар иккала томонга рўй-рост фикр олишиш имкониятини берди, ба'зи масалаларда, масалан, иқтисодий алоқаларни кенгайтириш ва маданий алоқаларни тиклаш масаласида муайян прогрессга эришилди».

«Хуллас, деб ёзади газета, — кескинлик юмшаб бормоқда ва совуқ муносабатлар урушининг тикланиш хавфи йўқ».

«Фран-тирер» газетаси музокаралар тўғрисидаги баёнотга тўхталиб, бундай деб ёзади: «Бу — иккала томон ўртасидаги музокаралар, бир томон (СССР) мустақил равишда «иш кўраолгани» бир ҳолда, иккинчи томон ёлғиз иш кўрганлиги сабабли ҳечбир нарсани «ҳал этолмаган» бир шароитда олиб борилган музокаралар қандай натижа бераолишини кўрсатучи мисол бўлаолади. Э'тиборсиз қолдириш мумкин бўлмаган маданий алоқаларни ва қисман чеклаб қўйилган савдо алоқаларини истисно қилганда, Совет ва Британия вакиллари ўртасида ҳечқандай битимга келиниши мумкин эмас эди. Бунинг кўриниб турган сабаби шуки, Британия вакиллари АҚШ (ва Франция) иштирокисиз қуролсизланиш проблемасини ҳам, Европа хавфсизлиги проблемасини ҳам герман проблемасини ҳам, Узоқ Шарқ проблемаларини ҳам, ҳатто Яқин Шарқ проблемаларини ҳам ҳал этаолмайдилар».

«Либерасьон» газетасининг фикрича, Лондон музокараларининг аҳамияти шундан иборатки, СССР блан Англия «ўзларининг актив равишда тинч-тотув яшашликларини э'лон қилдилар». Газета СССР раҳбарларининг энг йирик капиталистик давлатлардан бирига бўлган биринчи расмий сафарининг аҳамиятига етарли баҳо бермаслик ҳавфига қарши огоҳлантириб, бундай деб ёзади: «Якунловчи баёнотнинг руҳи анча яхши, унда акс эттирилган прогресс, я'ни тинч-тотув бўлиб яшаш йўлидаги прогресс ва бу баёнот очиб берган перспективалар анча каттадир. Буерда, бундан икки-уч йил илгари бу хилдаги баёнотни чиқариш мумкин эдими, деб савол бериш кифоядир!».

«Юманите» газетаси Лондон музокараларининг натижаларини «тинч-тотув яшаш идеясининг муваффақияти» деб баҳоламоқда.

ҲИНДИСТОН

ДЕҲЛИ, 27 апрель. (ТАСС). Ҳамма газеталар бугун СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Совети Президиуми А'зоси Н. С. Хрушчевнинг Бирлашган Корольлик Бош Министри А. Иден блан олиб борган музокаралари тўғрисидаги баёнотга асосий э'тиборни бермоқдалар. Газеталар Баёнот текстини биринчи саҳифада кўзга кўринарли ўринларда катта сарлавҳалар остида э'лон қилдилар.

«Таймс оф Индиа» газетаси, Совет Иттифоқи ва Англия халқларни термоядро урушидан халос қилиш йўлида биргаликда ҳаракат қилишга ва'да бердилар, деб уқтириб ўтмоқда.

Кўпчилик газеталар Совет Иттифоқининг беш йил мобайнида бир миллиард фунт стерлинггача бўлган миқдорда инглиз товарларини сотиб олажаги тўғрисидаги таклифига алоҳида э'тибор бермоқдалар. Газеталар ахборотдаги бу сўзларни катта ҳарфлар блан босмоқдалар. «Ҳиндустон стандард» газетаси эса «Англия блан бир миллиард фунт стерлинглик савдо битими. Совет раҳбарларининг таклифи» деган сарлавҳани берди.

ЛИВАН

БАЙРУТ, 27 апрель. (ТАСС). Ливанда чиқадиган ҳамма газеталар «СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Совети Президиумининг А'зоси Н. С. Хрушчев блан Бирлашган Корольлик Бош Министри сэр Антони Иден ўртасида олиб борилган музокаралар тўғрисида баёнатнинг» кеча Лондонда имзоланган тўла текстини кўзга кўринарли ўринларда ва катта сарлавҳалар остида босиб чиқардилар.

Газеталар Баёнотнинг иккала томон Фаластин проблемасини тинч йўл блан ҳал қилиш учун мумкин бўлган ҳамма чораларни кўришга қаттиқ қарор берганликлари ҳақида айтилган жойларини уқтириб ўтмоқдалар. Газеталар Баёнотни қуйидаги сарлавҳалар остида: «Аддиар» газетаси «Россия Фаластин проблемасини ҳал этишда БМТни қўллаб-қувватламоқда. Қўшма Баёнот арабларни ва яҳудийларни ихтилофларни тинч йўл блан ҳал этишга чақирмоқда» деган сарлавҳа остида, «Алҳаёт» газетаси «Инглизлар ва руслар ўз ахборотида Яқин Шарқдаги проблемани ҳаммани қаноатлантирадиган тарзда ҳал этишни тавсия қилмоқдалар» деган сарлавҳа остида, «Алжарида» газетаси «Россия ва Англия ўртасида араблар блан яҳудийлар ўртасида ўзаро тинчликни та'минлаш ишида БМТни қўллаб-қувватлаш масаласида келишди». деган сарлавҳа остида, «Байрут» газетаси «Рус-инглиз баёноти Фаластин проблемасида муҳим битимга келинганлигини билдирмоқда» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ШВЕЦИЯГА БОРИШИГА ДОИР

Швеция риксдагининг таклифига мувофиқ, шу йил 7 майда СССР Олий Советининг делегацияси Москвадан Стокгольмга жўнайди. Делегация составида қуйидагилар бор: СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Волков — делегация раҳбари, СССР Олий Совети Миллатлар Совети Бюджет комиссиясининг раиси А. М. Сафронов — делегация раҳбарининг ўринбосари. Делегация а'золари — СССР Олий Советининг депутатларидан Т. И. Архипова, К. Я. Вольтман, И. Г. Гаврилов, Т. С. Горбунов, Г. С. Кияк, П. Г. Кэбин, З. Н. Нуриев, В. А. Прокофьев, А. М. Румянцев, И. Т. Соловьев, Н. И. Стрельникова, М. А. Сужиков, И. Д. Чебан, И. И. Чурсинов. (ТАСС).

ВАРШАВАДА ГЕОЛОГЛАРНИНГ ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ВАРШАВА, 27 апрель, (ТАСС). Польша матбуот агентлиги хабар беради: Варшавада СССР ва халқ демократияси мамлакатлари геологларининг халқаро конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда геология карталарини унификация қилиш ва картограф-геологларнинг ҳамкорлиги ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Конференция қатнашчилари геологларнинг халқаро ҳамкорлигини кенгайтиришга қаратилган бирқанча қарорларни қабул қилдилар. Бу қарорлар геологлар халқаро конгрессининг шу йил кузда Мексикада бўладиган 20-нчи сессиясига тақдим этилади.

ФРАНЦИЯ СОЦИАЛИСТИК ПАРТИЯСИ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ МОСКВАГА БОРИШИГА ДОИР

ПАРИЖ, 27 апрель. (ТАСС). СССРнинг Франциядаги элчиси С. А. Виноградов Франция социалистик партиясининг 28 апрельда Москвага жўнаб кетадиган делегацияси шарафига қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида Франция социалистик партиясининг бош секретари Коммэн бошчилигида делегация а'золари, СССРнинг Франциядаги элчихонасининг ходимлари ва ҳозирги вақтда Францияда бўлган совет журналистлари делегациясининг бошлиғи, ТАСС мас'ул раҳбари Н. Г. Пальгунов ҳозир бўлдилар.

ҲИНДИСТОНДА ГАЗЕТА ҚОҒОЗИ ИШЛАБ ЧИҚАРАДИГАН БИРИНЧИ ФАБРИКА ИШГА БОШЛАДИ

ДЕҲЛИ, 27 апрель. (ТАСС) 26 апрельда Мадхья Прадеш штатидаги Непанатарда газета қоғози ишлаб чиқарадиган Ҳиндистондаги биринчи фабрика расмий равишда ишга туширилди. Фабрика келгуси йилнинг охирига бориб кунига 100 тонна газета қоғози ишлаб чиқаради. Бу фабрика давлат ва хусусий капитал иштироки блан ишлайдиган аралаш корхонадир.

Фабрикани ишга тушириш маросимида Ҳиндистон Бош Министри Неру нутқ сўзлади.

Меҳнаткашларнинг 1956 йил 1 Майда Тошкент шаҳрида ўтказиладиган намойиши тўғрисида

Намойиш эрталаб соат 11 да бошланади.

Намойишда қатнашучи меҳнаткашлар, корхоналар ва муассасалар бўйича ўз йиғилиш пунктларига тўпланадилар ва уюшган ҳолда белгиланган маршрут орқали Қизил майдонга томон йўл оладилар.

Махсус пропускалари бўлган кишилар Қизил майдонга соат 9,45 минутгача қўйилади.

Махсус пропускалари бўлган автомашиналардан ташқари барча турдаги транспортлар ҳаракати эрталаб соат 7 дан бошлаб тўхтатилади ва улар намойиш тамом бўлгандан кейингина юра бошлайдилар.

Тартибни кузатиб туриш ва намойишчилар колонналарининг ҳаракатини уюштириш Тошкент шаҳар милиция бошқармасининг бошлиғи ўртоқ И. Қаландаровга юклатилади.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино) —29 /IV да **Холисхон**, 30/IV да кундуз ва кечқурун **Оғриқ тишлар**, 1/V эрталаб соат 11 ва кундуз 3 да **Сўнгги пушаймон**, кеч соат 8 яримда **Юрак сирлари**, 2/V эрталаб соат 11 ва кундуз 3 да **Юрак сирлари**, кеч 8 яримда **Гамлет**.

НАВОИИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/IV да кундуз **Доктор Айболит**, 1/V кундуз соат 2 да **Катта байрам концерти**, 2/V кундуз соат 12 да **Қизил гул** («Аленький цветочек»), кеч 8 яримда **Мис чавандоз**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/IV да кечқурун **Сингиллар қиссаси**, 30/IV да кечқурун **Катта концерт**, 1/V кундуз соат 12 да **Сурмахон**, кундуз соат 4 да **Катта концерт**, кеч 8 яримда **Сурмахон**, 2/V кундуз соат 12 да **Сингиллар қиссаси**, кундуз соат 4 да **Катта концерт**, кеч 8 яримда **Сингиллар қиссаси**,

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — РСФСРда хизмат кўрсатган артист — **Уссурия ва Бенгалия йўлбарсларини ўргатучи А. Н. Александровнинг хайрлашув гастрольлари**. 30/IV, 1 ва 2/V да **Байрам томошалари**.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
30 апрельдан
ЁЗГИ МАВСУМ ОЧИЛАДИ
30 апрельда — **Қароқчилар**.
1 майда — **Бой ила хизматчи**.
2 майда — **Холисхон**.
Спектакльлар кеч соат 9 да бошланади. Касса кундуз соат 3 дан очилади.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
1 ва 2 май кеч соат 9 да
КАТТА
БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ
Концертларда: СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Ҳалима Носирова**, Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Мукаррама Турғунбоева**, Ўзбекистон халқ ҳофизи **Ма'мурҗон Узоқов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Гавҳар Раҳимова**, **Муҳамаджон Мирзаев** ва бошқалар қатнашади.
2 май кундуз соат 1 да
БАЙРАМ КОНЦЕРТИ
Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Ғулом Абдураҳмонов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Маргарита Оқилова**, **Рошель Мордухаев**, эстрада солистлари **Розия Қурбонова**, **Маҳмуд Муҳамедов** ва бошқалар қатнашади.
Билетлар Эстрада театри кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида эрталаб соат 11 дан сотилмоқда.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА
30 апрель ва 1 майда
КАТТА
Байрам концертлари
Концертларда: СССР халқ артисти **Ҳалима Носирова**, Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Галия Измайлова**, **Назира Аҳмедова**, **Фотима Борухова**, **Карим Зокиров**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Саодат Қабулова**, **Ноила Ҳошимова**, **Ксения Давидова**, **Гулнора Маваева**, **Ҳалима Комилова**, **Қундуз Миркаримова**, **Саттор Ярашев**, **Михаил Давидов**, солистлардан **Асад Азимов**, **Жамол Низомхўжаев**, **Сасон Беньяминов**, **О. Шайхилисломова**, **Т. Литвинова**, **Б. Қориева**, **Д. Бурдийная**, **Р. Ҳожисаидова**, **Ф. Кайдани**, **Т. Юнусова**, **Р. Тангурневлар** қатнашади.
Концертмейстерлар — **Д. Л. Воробейчикова**, **О. А. Костина**, доирада — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Р. Исахўжаев**, **А. Бараев**, программани **Ж. Низомхўжаев** олиб боради.
Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Қизилтут кўча, 50-нчи уйда туручи **Дания Хайрутдиновна Шариповaнинг** Вилоят кўча, 5-нчи тупик, 11-нчи уйда туручи Одил Ғозихоновдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 1-нчи участка халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Энгельс кўчаси, 50-нчи уйда туручи **Бектемир Пўлатович Назаровнинг** Краснодар ўлкаси, Староминская станцияси, Красная площадь, 6-нчи уйда туручи Лидия Александровна Назаровадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 1-нчи участка халқ судида кўрилади.

Газета ва журналларга
1956 йил учун
обуна қилиш
давом этмоқда
ГАЗЕТАЛАР:
«Қизил Ўзбекистон»,
«Правда Востока»,
«Ўзбекистони сурх»,
«Тошкент ҳақиқати»,
«Ташкентская правда»,
«Совет Ўзбекистони маданияти»,
«Ёш ленинчи»,
«Комсомолец Узбекистана»,
«Ленин учқуни»
ЖУРНАЛЛАР:
«Ўзбекистон коммунисти»,
«Агитатор блокноти»,
«Блокнот агитатора»,
«Социалистик Ўзбекистон»,
«Муштум»,
«Ўзбекистон хотин-қизлари»,
«Пионер»,
«Шарқ юлдузи»,
«Звезда Востока»,
«Фан ҳақида суҳбатлар»,
«Сиёсий ва илмий билимларни тарқатучи Бутуниттифоқ ва Ўзбекистон жамиятларининг лекциялари».
Рангли фотоплакатлар серияси.
Обуна «Союзпечать» ва почта бўлимларида, ўқув юртлари, муассаса, фабрика-завод, МТС, колхоз ва совхозлардаги жамоат обуна вакиллари ҳамда почтальонлар томонидан қабул қилинади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 39040, Саноат ва транспорт бўлими — 132 Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р 03821 «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр № 1425.